

תוכן עניינים

2	תמצית מנהלים.....	1
5	מבוא.....	2
7	מטרות הביקורת.....	3
7	היקף הביקורת ומהלך הבדיקה.....	4
11	ממצאים כלליים.....	5
12	5.1 הקשיים עימם מתמודדות המזכירות וחטיבת המזכירות:	
13	5.2 ממצאים הנוגעים להוראת עבודה 233/14	
14	5.3 הנגשת פנקס התובענות לציבור	
20	5.4 ממצאים נוספים	
21	6 תיקי המדגם - נתונים כלליים.....	
22	7 ליקויים שהתגלו בתיקי המדגם.....	
25	8 פירוט הליקויים.....	
25	8.1 ליקויים הקשורים לטופס 3 "הודעה למנהל בתי המשפט" (תקנה 19)	
26	8.2 ליקויים בהגדרת הקבוצה והשאלה המשפטית	
27	8.3 ליקויים בהצגת כתב התביעה	
28	8.4 ליקוי בהצגת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית	
29	8.5 ליקוי בהצגת מסמכים בהתאם להוראת סעיף 4 להוראת עבודה 233/14	
30	8.6 קליטת החלטה בערעור	
32	8.7 יצירת משימת עיון לשופט	
32	8.8 דיווח וסגירת תיק תובענה ייצוגית	
34	9 תלונות שהוגשו לאגף הביקורת.....	
36	10 מסקנות ליקויים והמלצות.....	
36	10.1 הוראות העבודה	
38	10.2 עבודת המזכירות	
39	10.3 הנגשת פנקס התובענות לציבור	
40	10.4 קשיי המזכירות ביישום ההחלטות	
40	10.5 ניהול הפנקס	
42	11 רשימת נספחים.....	

1 תמצית מנהלים

פנקס התובענות הייצוגיות פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של אתר בתי המשפט ותפקידו לרכז ולהציג את המידע על התובענות הייצוגיות באופן שלם, לאפשר לכלל הציבור גישה למידע המצוי בו. תכלית זו חשובה מאוד שכן תביעה ייצוגית מנוהלת בשמו של ציבור נפגעים שלעיתים אינו מודע לקיומה של תביעה. כמו כן, ריכוז המידע והצגתו בפנקס התובענות הייצוגיות באופן שלם נועד לקדם את היעילות הדיונית ולמנוע כפילות של תובענות ייצוגיות.

תוכנו של הפנקס ועדכנו מתבצע על סמך הודעות שנמסרות למנהל בתי המשפט הנקראות טופס 3. המצאה למנהל בתי המשפט אפשרית בדרך של הגשה לתיק בית המשפט במזכירות או בהגשה מרחוק באמצעות מערכת "נט המשפט".

באתר הרשות השופטת מוצגים שני פנקסי תובענות ייצוגיות. פנקס ישן, בו מוצגות תובענות אשר הוגשו עד ליום 31.5.2014, ופנקס חדש בו מוצגות תובענות אשר הוגשו החל מיום 1.6.2014. דוח זה עוסק בפנקס התובענות החדש.

תפקידה של המזכירות בניהול הפנקס הוא לבחון את המסמכים בתיק תובענות ייצוגיות, לפעול לקליטתם בתיקייה הרלוונטית ולהעתיקם לתיקיית הודעות לפנקס לצורך פרסומם בפנקס התובענות הייצוגיות. החלטות ופסקי דין שאינם חסויים אמורים להיות מוצגים באופן אוטומטי בפנקס.

מטרתו העיקרית של דוח זה הוא לבחון האם פנקס התובענות הייצוגיות מנוהל באופן תקין ועומד בדרישות החוק והתקנות. לצורך כך הביקורת בדקה 177 תיקים מ-29 בתי משפט וכן 11 תיקים נוספים מ-4 בתי משפט מחוזיים שניתנה לגביהם החלטה בבית משפט העליון.

ממצאי דוח זה מצביעים על כך שפנקס התובענות הייצוגיות מנוהל באופן לא שלם ולכן אינו עומד בדרישות החוק והתקנות. 80% מהתיקים שנבדקו מוצגים בפנקס באופן שאינו תקין. נוסף על כך, אף אחת מההחלטות שניתנו בבית המשפט העליון לא פורסמו בפנקס התובענות הייצוגיות. הדוח מעלה ליקויים משמעותיים בכמה תחומים. להלן נפרט בקצרה את הליקויים שנמצאו:

הוראת העבודה למזכירות:

בהוראת העבודה חסרים פרטים מהותיים המנחים את העובדים כיצד לפעול. כמו כן, הוראות העבודה אינן ברורות דיין. כתוצאה מכך הפנקס מנוהל באופן לא שלם ולא תקין. הביקורת

ממליצה לערוך תיקונים בהוראות העבודה באופן שעובדי המזכירות ידעו בבירור כיצד עליהם לפעול.

עבודת המזכירות:

המזכירות אינה פועלת בהתאם להוראות העבודה השונות הנוגעות לניהול תקין של תובענות ייצוגיות, ואין הקפדה על הזנת נתונים בתוכנת "נט המשפט" באופן מלא ונכון.

כתוצאה מכך בפנקס התובענות הייצוגיות נמצאו טעויות רבות של הזנת מסמכים לפנקס אשר באו לידי ביטוי בכך שלשורות המוצגות בפנקס מצורפים קבצים שאינם תואמים את שם השורה.

בתיקים רבים הגדרת התיקים לוקה בחסר ופרטים רבים לא מוגדרים כלל. כמו כן, מסמכים רבים המצויים בתיק בתוכנת "נט המשפט" אינם מצויים כלל בפנקס התובענות הייצוגיות.

הביקורת ממליצה להבהיר לעובדי המזכירות את חשיבות ההקפדה על הזנת נתונים באופן מלא ומדויק, ולבצע ריענון של הוראות העבודה.

פנקס התובענות:

פנקס התובענות החדש נבנה ע"י אגף המיחשוב ובא לענות על הצרכים שבהוראת החוק והתקנות, והחליף את הפנקס הקודם שהיה קובץ אקסל. הצגת הנתונים בפנקס החדש שירה משמעותית את הפנקס, יחד עם זאת הצגת הנתונים אינה ברורה ואינה מסודרת והדבר מקשה על השימוש בפנקס. במנגנון החיפוש חסרות אפשרויות חיפוש, וחלק מהמידע הנחוץ לציבור אינו מוצג בו כלל. בין היתר בשל העובדה שרשימת המסמכים שאמורים להתפרסם בפנקס לא מעודכנת בטבלאות מערכת נט המשפט. בנוסף, בפנקס קיימות תקלות רבות הנובעות מבעיות מיחשבויות שהובאו לידיעת אגף המחשוב, וטרם באו על פתרון.

לביקורת נמסר ע"י חטיבת מזכירויות כי הטיפול בשינויים הנדרשים בפנקס התובענות נדחק בשל הצורך בביצוע שינויים דחופים יותר (הנוגעים לשינוי בתקנות סדר הדין האזרחי וחוק חדלות פירעון).

מוצע כי חטיבת המזכירויות תקיים בחינה של טבלאות המערכת ותוודא כי בטבלאות מוגדרים כל המסמכים המחייבים פרסום בפנקס, ולבחון אלו שינויים נוספים יש לערוך בפנקס התובענות הייצוגיות, ולהביאם לידיעת המחשוב.

הביקורת סבורה כי על אגף המחשוב לפעול באופן מיידי לקידום השינויים הנדרשים שהובאו עד כה, והשינויים שיתבקשו בעתיד ע"י חטיבת המזכירויות. כמו כן על אגף המחשוב למצוא פתרונות לתקלות שהובאו בפניהם וטרם באו על פתרון.

קשיי המזכירות ביישום החלטות:

החלטות רבות ניתנות בפתקית באופן המונע את פרסומן באופן אוטומטי בפנקס.

בתיקים רבים ניתנות החלטות ארוכות הפרוסות על מספר רב של עמודים. בעת יישום ההחלטות על המזכירות לבצע פעולות בהתאם לאמור בהן. פעולות אלה משפיעות על אופן פרסום המסמכים בפנקס ועל אופן הדיווח על סגירת התיק. בהחלטות רבות נמצא כי ההוראות האופרטיביות מצויות באמצע ההחלטה, דבר הגורם לכך שהחלטות לעיתים רבות אינן מיושמות במלואן על ידי עובדי המזכירות וכתוצאה מכך פנקס התובענות הייצוגיות לא מעודכן באופן שמשקף את תוכן התיק בתוכנת "נט המשפט".

מוצע להביא נושא זה לידיעת הנשיאים על מנת שיביאו לידיעת השופטים את ההשלכות של האמור לעיל על הקושי באיתור החלטות המצויות במסמך רב עמודים שתוצאתו היא אי שלימות פנקס התובענות הייצוגיות.

ניהול הפנקס:

הפנקס במתכונתו הנוכחית מוזן ע"י גורמים במערכת ומחוצה לה: עובדים רבים במזכירות בתי המשפט, וציבור עורכי הדין. מנגד אין כל גורם המבקר או מפקח על הזנת הנתונים לפנקס.

לאור ממצאי הביקורת, ובמטרה להבטיח ניהול נכון של הפנקס כנדרש בחוק מוצע לשקול למנות גורם מקצועי שיפקח על פנקס התובענות הייצוגיות. מתוקף תפקידו יהיה אחראי על ניהול המידע בפנקס, יבצע בקורות על נכונות הנתונים שהוזנו, יסייע במידת הצורך בטיפול בתקלות שוטפות של משתמשים בפנקס, ובמידת הצורך ייתן מענה לפניית הקשורות לפנקס התובענות הייצוגיות וידאג לתיקון הטעויות הקיימות בפנקס נכון להיום. כן יהיה אחראי על פעילויות ההדרכה הקשורות בניהול הפנקס.

אנו מקווים כי ממצאי דוח זה יביאו לפעילות משותפת ונכונה של כלל הגורמים שתבטיח ניהול נכון ושלימות המידע המצוי בפנקס התובענות הייצוגיות תוך עמידה בהוראות החוק והתקנות.

הנהלת בתי המשפט מחויבת לפרסם בפנקס התובענות הייצוגיות את כל התובענות הייצוגיות המוגשות לבתי המשפט בהתאם להוראות סעיף 28 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן "החוק") ותקנה 17 לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010 (להלן: "התקנות"),

תפקידו של הפנקס הוא לרכז ולהציג את המידע על התובענות הייצוגיות לטובת הציבור באופן נגיש ושלם כדי לקדם את היעילות הדיונית ולמנוע כפילות של תובענות ייצוגיות.:

סעיף 5(א)(2) לחוק מלמד על חשיבותו של הפנקס. סעיף זה מחייב את התובע טרם הגשת התובענה לבדוק בפנקס האם הוגשו תובענות ייצוגיות זהות.

מטרתו העיקרית של פנקס התובענות הייצוגיות ולצדו חובת היידוע האמורה היא יעילות על חשיבות ניהול הפנקס באופן תקין ראו קביעת כב' השופט סולברג בפסק דין של בית משפט העליון בתיק ברע"א 3698/11 שלמה תחבורה (2007) בע"מ נ' ש.א.מ.ג.ר שירותי אכיפה בע"מ.

"...אין לבטל גם את האפשרות כי אי-ההקפדה על חובת הרישום בפנקס נובעת, במידת-מה, גם מחסר בהסדרים הקיימים, כמו גם מבעיות טכניות ויישומיות הנוגעות לניהול הפנקס ומידת 'ידידותו למשתמש'. זהו עניין להנהלת בתי המשפט לענות בו, ולעשות כן מפקידה לפקידה. מכיוון שאין זו האכסניה המתאימה, לא אוסיף עוד לדון בדבר הזה; אציין עם זאת, כי לדעתי המתווה הנוכחי שבו מוסדר פנקס התובענות הייצוגיות, כמכשיר להגדלת האפקטיביות של החוק בהשגת יעדי, דורש לימוד ועיון ביקורתי.

אכן, משמצאנו כי הרישום בפנקס הוא חובה אשר סנקציה בצידה, וזו עשויה, בנסיבות המתאימות, לעלות כדי דחיית בקשה לאישור תובענה ייצוגית על הסף, אין מניעה (ואולי הדבר מתבקש ורצוי) כי המחוקק ומחוקק-המשנה, ישוּבו ויבחנו – למעלה מעשור לאחר חקיקת חוק תובענות ייצוגיות – את עמידתו של פנקס התובענות הייצוגיות במטרות שהוצבו לו; ויתקנו במידת הצורך את הטעון תיקון (זאת גם בשים לב לכוונתו של מחוקק-המשנה לאמץ מודל רישום דומה שיחול על מוסד התביעה הנגזרת (ראו: סעיף 24 לטיוטת תקנות החברות (הוראות לעניין תביעה נגזרת והגנה נגזרת), התשע"ז-2017))."

באתר האינטרנט של הרשות השופטת מוצגים שני פנקסים. פנקס ישן, בו מוצגות תובענות אשר הוגשו עד ליום 31.5.2014, ופנקס חדש, בו מוצגות תובענות שהוגשו החל מיום 1.6.2014. בדוח זה הביקורת התמקדה בפנקס החדש.

מכח החוק, ניהול הפנקס הוא באחריות של מנהל בתי המשפט. תוכנו של הפנקס ועדכונו אמורים להתבצע על סמך הודעה שנמסרת למנהל בתי המשפט ונקראת טופס 3 (תקנה 19). המצאה למנהל בתי המשפט אפשרית בדרך של הגשה לתיק בית המשפט באחת מהמזכירות ברחבי הארץ או בהגשה מרחוק באמצעות מערכת "נט המשפט".

על המזכירות לבחון את המסמכים בתיק תובענות ייצוגיות, לפעול לקליטתם בתיקייה הרלוונטית בנט המשפט ולהעתיקם לתיקיית הודעות לפנקס לצורך פרסומם בפנקס. החלטות ופסקי דין שאינם חסויים אמורים להיות מוצגים באופן אוטומטי בפנקס התובענות.

בנושא זה קיימות הוראות העבודה הבאות:

- הוראה מספר 233/14 "פתיחת תובענה ייצוגית, גבית אגרה ופרסומה הפנקס התובענות הייצוגיות".
  - הוראה מספר 241/14 "טיפול בבקשה לתובענה ייצוגית בבתי הדין לעבודה".
- על רקע תלונות שהתקבלו מעורכי דין ומקליניקות העוסקות בתובענות ציבוריות ועניינין אי עדכון פנקס התובענות כנדרש, ומאחר שבדיקתן העלתה כי קיימים ליקויים בהצגת מסמכים שאמורים להימצא בפנקס, ואינם נמצאים בו, הוחלט על ביצוע ביקורת שתבחן את הסיבות לכך שהפנקס אינו כולל את כל המידע הנדרש על פי הוראת החוק.

3 מטרות הביקורת

1. לבחון אם הוראות העבודה אכן מסדירות את ההפעלה של הפנקס, והתאמתן לתהליכי העבודה בשטח.
2. לבדוק כיצד המזכירות פועלת בטיפול בהפנקס התובענות, בהתאם להוראות העבודה, ובהתאם להחלטות שיפוטיות.
3. לבחון מהן הסיבות בעטיין מסמכים שאמורים להימצא בפנקס אינם נמצאים בו.
4. לבחון כיצד המערכת, בהעדר נתוני אמת, פועלת ליישום בתקנות בתי המשפט (אגרות) התשע"ח – 2018 לפיהן חלה עלינו חובת המצאת נתוני פנקס התובענות לוועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת.
5. לבחון כיצד ניתן לייעל את ההליך כדי להביא למצב בו הפנקס יהיה מנוהל באופן נכון ושלם.

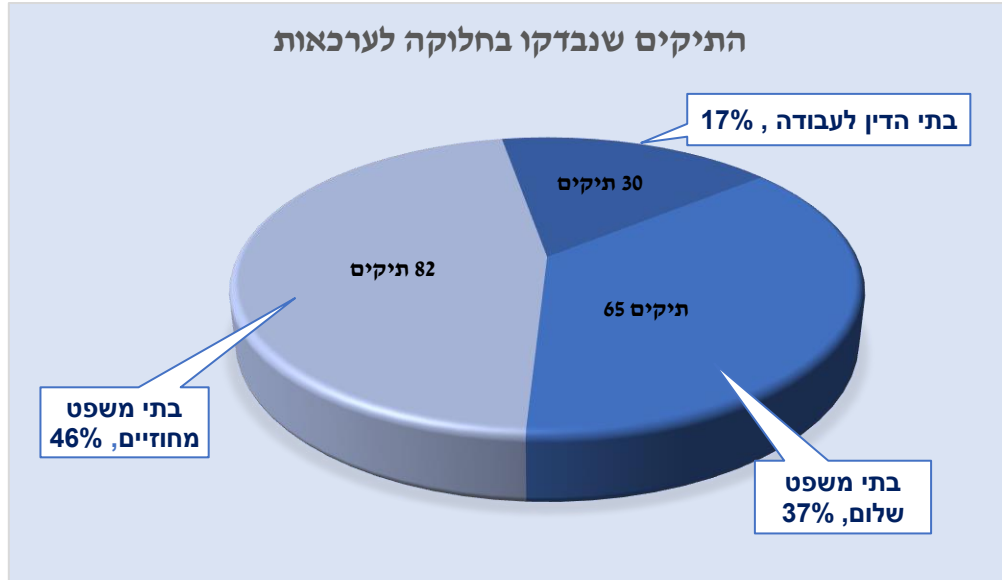
4 היקף הביקורת ומהלך הבדיקה

הביקורת בחנה תיקי תובענות ייצוגיות מהשנים 2018 ו-2019.

הביקורת בדקה 177 תיקים מ-29 בתי משפט. מספר התיקים שנדגמו בכל בית משפט הוא בהלימה למספר התובענות הייצוגיות שנפתחו בהם. בסך הכל נדגמו 177 תיקים, מתוכם 138 תיקים פתוחים ו-39 תיקים סגורים. להלן חלוקת 177 התיקים לפי בתי משפט:

- 82 תיקים מ-6 בתי משפט מחוזיים, המהווים 46% מהמדגם.
- 65 תיקים מ-18 בתי משפט השלום, המהווים 37% מהמדגם.
- 30 תיקים מ-5 בתי דין לעבודה, המהווים 17% מהמדגם.

נוסף על כך, הביקורת בדקה 11 תיקים נוספים מ-4 בתי משפט מחוזי, שניתנה לגביהם החלטה בבית המשפט העליון.

התיקים נבחרו באופן אקראי מפנקס התובענות הייצוגיות. בכל תיק נערכה בחינה של כל המסמכים וההודעות שהיו אמורים להופיע בפנקס בהתאם להוראות העבודה.

הביקורת הסתמכה על הוראות העבודה הבאות:

- הוראה מספר 233/14 "פתיחת תובענה ייצוגית, גבית אגרה ופרסומה הפנקס התובענות הייצוגיות".
- הוראה מספר 241/14 "טיפול בבקשה לתובענה ייצוגית בבתי הדין לעבודה".

לצורך הביקורת ננקטו הפעולות הבאות:

1. הביקורת למדה ובחנה את החוקים, התקנות והוראות העבודה הפנימיות הקיימות בנושא.
2. הביקורת קראה את פסק הדין שניתן בבית משפט העליון בתיק ברע"א 3698/11 **שלמה תחבורה (2007) בע"מ נ' ש.א.מ.ג.ר שירותי אכיפה בע"מ**.
3. הביקורת ערכה פגישה עם מנהל אגף חטיבת המזכירות ומנהלת תחום אזרחי ותביעות קטנות בחטיבת תפעול ומזכירות.
4. הביקורת פנתה לחלק מהיחידות וקיבלה מהם מידע לגבי הקשיים עמם מתמודדת המזכירות בעת פרסום מסמכים בפנקס התובענות הייצוגיות.
5. הביקורת הפנתה שאלות הנוגעות לפרסום מסמכים בפנקס התובענות לשירותי נט המשפט, ולמנהלת תחום תפעול יישומים הדרכה והטמעה, אגף מערכות מידע ומחשוב.

6. הביקורת ערכה בדיקה מדגמית של תיקי תובענות ייצוגיות. בכל תיק נערכה השוואה בין המסמכים שאותרו בפועל בפנקס התובענות הייצוגיות לבין המסמכים המצויים בתיק בתוכנת "נט המשפט".

הבדיקה בחנה את אופן טיפול מזכירות בתי המשפט בפרסום מסמכים בפנקס התובענות הייצוגיות בפרמטרים הבאים:

6.1 האם המזכירות הגדירה את הקבוצה והשאלה המשפטית כמפורט בטופס 3.
6.2 האם המזכירות סרקה את כתב התביעה וטופס 3 לתקנות תובענות ייצוגיות ככתב התביעה בתיקיית כתבי טענות כאשר טופס 3 הוא העמוד הראשון.

6.3 האם המזכירות סרקה את הבקשה לאישור כתב התביעה כבקשה וניידה אותה לתיקיית כתבי טענות – הודעות לפנקס ת"צ.

6.4 האם המזכירות פעלה לקליטתם ולהעתקתם של המסמכים המפורטים מטה בתיקיית הודעות לפנקס:

6.4.1 הודעה בדבר החלטת בית משפט להתיר צירוף של אדם לקבוצה שבשמה תנוהל התובענה.

6.4.2 הודעה בדבר הגשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית.

6.4.3 הודעה על החלטה להתיר הגשת בקשה למינוי תובע מייצג / ב"כ מייצג חלופי.

6.4.4 הודעה על אי הגשת בקשה למינוי תובע.

6.4.5 הודעה על הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה בצירוף העתק מהבקשה, מההסדר ומהתובענה.

6.4.6 הודעה בדבר החלטה על מחיקת התובענה הייצוגית.

6.4.7 הודעה בדבר מינוי ב"כ מייצג.

6.4.8 הודעה בדבר פסק דין שניתן בתובענה הייצוגית.

6.4.9 הודעה על החלטת בית משפט לדחות תובענה ייצוגית.

6.4.10 הודעה על החלטת בית משפט לאשר תובענה ייצוגית.

6.4.11 הודעה על החלטת בית משפט לאשר הסתלקות.

6.4.12 הודעה הכוללת מהחלטת בית משפט לאשר הסדר פשרה והעתק הסדר הפשרה שאושר.

6.4.13 הודעה שבית המשפט הורה לשלוח לחברי הקבוצה.

6.4.14 הודעה בדבר ערעור או בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט בבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

6.5 האם מזכירות בית משפט המחוזי קלטה החלטות של בית משפט העליון בתיקיית הודעות לפנקס.

6.6 בתיקים בהם התובענה הוגשה בהגשה מרחוק האם המזכירות פעלה בהתאם להוראת עבודה 156/11 "טיפול בדו"ח תיקים המוגשים מרחוק" ובמידת הצורך תיקנה שגיאות בתיקים.

7. הביקורת ערכה בדיקה מדגמית של תיקי תובענות ייצוגיות שניתנה בהם החלטה של בית משפט העליון. הבדיקה בחנה האם מזכירות בית המשפט המחוזי קלטה לתיק את החלטות בית המשפט העליון בתיקיית הודעות לפנקס, האם המזכירות יצרה משימת עיון בהחלטה לשופט והאם ההחלטה פורסמה בפנקס התובענות הייצוגיות.
8. הביקורת בדקה את אופן הדיווח על סגירת התיק.
9. הביקורת עיינה בתיקון 6 (חובת דיווח), לתקנות בתי המשפט (אגרות) (תיקון) התשע"ח-2018.
10. הביקורת טיפלה בתלונות ובפניות שהתקבלו בנוגע לתובענות ייצוגיות והעבירה את הממצאים למזכירים הראשיים לצורך תיקון הפרסום בפנקס.

5 ממצאים כללים

כאמור, עדכוננו של הפנקס אמור להתבצע על סמך הודעה שנמסרת למנהל בתי המשפט (טופס 3) באמצעות הגשה במזכירות בית משפט או בהגשה מרחוק במערכת "נט המשפט".

בשתי הדרכים המזכירות אמורה לבחון את המסמכים בתיק ולפעול לקליטתם בתיקיה הרלוונטית לצורך פרסומם בפנקס.

פסקי דין והחלטות שאינם חסויים אמורים להתפרסם בפנקס באופן אוטומטי.

מהבדיקה שנערכה בפנקס עולה כי:

1. פנקס התובענות הייצוגיות מנוהל באופן לא שלם ולכן אינו עומד בדרישת החוק והתקנות. מסמכים מהותיים והודעות אינם מוצגים בפנקס בהתאם להוראות. בתיקים רבים הגדרת התיקים הראשונית לוקה בחסר ופרטים חשובים כמו: הגדרת הקבוצה, הגדרת השאלה המשפטית והסעד המבוקש, לא מוגדרים כלל.

2. מצאנו טעויות רבות של הזנת מסמכים לפנקס וכתוצאה מכך לשורות המוצגות בפנקס מצורפים קבצים שאינם תואמים את שם השורה. כך לדוגמה: לשורה "הודעה בדבר אישור תובענה ייצוגית" מצורפת בקשה לאישור תובענה ייצוגית.

3. הנתונים המוצגים בפנקס מוצגים בצורה לא ברורה ולא מסודרת. ההצגה החזותית של הנתונים בפנקס מקשה על השימוש בפנקס. בנוסף, קיים קושי בשליפת מידע מהפנקס בשל העדר מנגנוני חיפוש מתקדמים. לדוגמה, לא ניתן לאתר תיק לפי מספרו. דוגמה נוספת - החלטות ופסקי דין המפורסמים בפנקס מסומנים כ – "!" ולא כצרופה. רק לאחר הקשה על סימן הקריאה מגלים כי מדובר בצרופה.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

הסימון "!" הוא נכון כיוון שמוצגים פרטי מידע שביניהם ייתכן שיש צרופות. מכל מקום ניתן לבצע שינויים ככל שתועברנה דרישות מפורטות בהתאם.

4. במהלך הבדיקה התגלו בפנקס תקלות מיחשוביות שנבעו מבעיות בפיתוח האתר, שטרם נמצא להן פתרון עד למועד כתיבת דוח זה.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

בפנקס מפורסמים גם כתבי טענות הכוללים מידע פרטי רגיש לרבות ת"ז, כתובות, מספרי טלפון ועוד. ובנוסף בכתבי התביעה קיימים תיאורים מפורטים שייתכן ונכון לא לחשוף אותם, ולא כל שכן ייתכן שאינם עומדים בכללי הגנת הפרטיות. יש לבחון כיצד ניתן למנוע זאת גם במסגרת מה שפורסם עד כה.

5.1 הקשיים עימם מתמודדות המזכירות והטיבת המזכירות:

1. לדברי מנהלת תחום אזרחי בחטיבת המזכירות, טופס 3 – "הודעה למנהל בתי המשפט" מכיל מידע בסיסי של הפרטים שאמורים להיות מפורסמים בפנקס התובענות. כאשר בעלי הדין לא שולחים הודעה כאמור, יש קושי למזכירות לעדכן את הפנקס. מזכירות בית משפט אינה מוסמכת לא לקבל לרישום כתבי טענות אם טופס ההודעה אינו מצורף או אינו ממולא כהלכה.
2. החוק והתקנות מחייבים לשלוח את ההודעה למנהל בתי המשפט ולא למזכירות, כאשר בפועל המזכירות הן אלה שאמורות לפעול על פי ההודעה.

הוגשה הצעה לתיקון התקנות הנוגעות לתובענות ייצוגיות לפיה ההודעות ימוענו למזכירות ולא למנהל בתי המשפט. עד לתיקון התקנות המזכירות מעדכנת את הפנקס בהתאם להוראת עבודה 233/14 "פתיחת תובענה ייצוגית, גביית אגרה ופרסומה בפנקס התובענות הייצוגיות". בהתאם למסמכים המצויים בתיק.
3. למרות הדרכות מקיפות שנערכו ע"י חטיבת המזכירות בנוגע להוראת העבודה בנושא תובענות ייצוגיות במסגרת סבבי למידה למזכירות (הוראה המנחה את המזכירות לבחון את המסמכים בתיקי תובענות ייצוגיות, ולפעול לקליטתם בתיקייה הרלוונטית שתביא לפרסומם בפנקס), ההוראה לא מיושמת כראוי על ידי העובדים. לפיכך, עדיין קיימים מסמכים שאינם מפורסמים בפנקס.
4. לעיתים קרובות החלטות שיש צורך בפרסומן בפנקס ניתנות בפתקית. החלטות בפתקית הינן חסויות ואינן מפורסמות באופן אוטומטי בפנקס. פניות רבות לשופטים בעניין זה, הן מחטיבת המזכירות והן ממזכירות בית משפט לא הועילו, והחלטות ממשיכות להינתן בפתקית.
- בעניין זה מנהל בתי המשפט מינה ועדה במטרה לגבש פתרון ראוי לאופן פרסום החלטות הניתנות בפתקית. לאחרונה התקבלה החלטה לפיה בשלב זה ברירת המחדל תהיה שהחלטות הן טכניות, אלא אם כן בית המשפט יסבור אחרת. במקרה זה האחרון, הגורם השיפוטי יוכל לסמן מה מהותי (שיפורסם) ומה טכני (שלא יפורסם). כאמור מדובר בהחלטה שהתקבלה לאחרונה.
5. תיקים חסויים לא מוצגים בפנקס. בשיתוף עם הלשכה המשפטית הועלתה דרישה לשינוי מחשובי שיאפשר הזנה ידנית של תיקים חסויים. לעניין פרסום המסמכים מהתיק עמדת הלשכה המשפטית היא כי יש לאפשר קבלת מידע תוך השחרת הפרטים החסויים. גם בעניין זה קיים קושי ביישום.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

התובענות הייצוגיות מנהלות בנט המשפט, בהתאם לכללי החיסיון כפי שהוגדרו. לפיכך, תובענות של תיקים שמוגדרים חסויים לציבור לא תופענה כלל בפנקס התובענות כשם שמידע מתוך תיקים חסויים אינו מפורסם לציבור. אחת שכך, הזנה ידנית לא תהווה מענה, אלא אם יפתח תיק פיקטיבי ברמת חיסיון פתוח לציבור, במסגרתו תהיה התובענה המושחרת שגם היא ברמת חיסיון זו ולא כל שכן מסמכים נוספים כגון כתיב טענות ככל ומעוניינים לפרסמם. הבסיס לפנקס הינו הבקשה לתובענה ייצוגית במסגרתו מצורפים מסמכים שונים.

6. חטיבת המזכירות פנתה לאגף מערכות מידע ומחשוב לצורך ביצוע שינויים בפנקס הנוגעים למנוע חיפוש ולהצגת נתונים נוספים הנוגעים לקיומו של ערעור בתיק וכן לסטטוס התיק בפנקס התובענות הייצוגיות.

נמסר לנו מהחטיבה שכל הדרישות הנוגעות לשינויים המחשוביים נדחו בשלב זה בשל הצורך בביצוע שינויים דחופים אחרים הנוגעים לכניסתן של תקנות סדר הדין האזרחי לתוקף וחוק חדלות פירעון החדש, אשר תועדפו בעדיפות גבוהה יותר מהשינויים הנדרשים בפנקס התובענות הייצוגיות.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

בנוגע למנוע החיפוש: התקבלה דרישה לאפשר חיפוש על פי פרמטרים נוספים ומנגד הסרת פרמטרי חיפוש שקיימים היום ולא נדרשים. השו"שים למיניהם מבוצעים בהתאם לעדיפות כפי שנקבע על ידי חטיבת המזכירות וועדת שו"שים שופטים. אגף המחשוב אינו מחליט על קבלת או דחיית בקשות.

5.2 ממצאים הנוגעים להוראת עבודה 233/14

1. הוראת העבודה "פתיחת תובענה ייצוגית, גביית אגרה ופרסומה בפנקס התובענות הייצוגיות" מורכבת וכוללת פרטים רבים אותם אמורים העובדים לדעת על מנת ליישם את העבודה באופן נכון. בנוסף, קיים קושי בזיהוי המסמכים אותם אמורים העובדים לאתר כדי לפרסמם בפנקס. לכן הוראת העבודה מיושמת באופן חלקי, וגם עניין זה מוביל לכך שפנקס התובענות אינו שלם.

להלן דוגמאות שעלו מהמדגם לתמיכת ממצא זה:

- "בקשה לאישור תובענה ייצוגית" הוגדרה על ידי המזכירות כ"הודעה בדבר אישור תובענה ייצוגית".
- בתיקים מסוימים בקשות לאישור הסדר פשרה לא פורסמו בפנקס כיוון שהמזכירות סברה שיש לפרסמן רק לאחר שתינתן החלטה. סברה מוטעית זו היא תוצאה של אי

הבנה של סעיף 4 להוראת העבודה. המזכירות התבלבלה בין שני תתי הוראות בסעיף 4 כמודגש בצילום שלהלן:

✓ הודעה על אי הגשת בקשה למינוי תובע מייצג (סעיף 16(ד)(2) לחוק);
✓ הודעה על הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה בצירוף העתק מהבקשה, מההסדר ומהתובענה (סעיף 18(ג) לחוק);
✓ הודעה בדבר החלטה על מחיקת תובענה ייצוגית (סעיף 16(ד)(5) לחוק);
✓ הודעה בדבר מינוי ב"כ מייצג (סעיף 16(ד)(4));
✓ הודעה בדבר פסק הדין שניתן בתובענה ייצוגית לרבות הוראות והחלטות ביחס לגמול לתובע מייצג, שכר טרחה של בא כוח מייצג והוכחת הזכאות לסעד ותשלום פיצוי כספי (סעיף 14(ב) לחוק);
✓ הודעה על החלטת בית משפט לדחות תובענה ייצוגית (סעיף 14(ב) לחוק);
✓ הודעה על החלטת בית המשפט לאשר תובענה ייצוגית (סעיף 14(ב) לחוק);
✓ הודעה על החלטת בית המשפט לאשר הסתלקות כל התובעים המייצגים או של כל בא הכוח המייצגים מתובענה ייצוגית או קביעת בית המשפט בדבר נבצרותם של אלה (סעיף 16(ד)(3) לחוק);
✓ הודעה הכוללת העתק מהחלטת בית המשפט בנוגע לאישור הסדר פשרה והעתק הסדר הפשרה שאושר על נספחיו (סעיף 19(ה) לחוק);
✓ הודעות שבית המשפט הורה לשלוח לחברי הקבוצה (סעיף 25 לחוק);
✓ הודעה בדבר ערעור או בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט בבקשה לאישור או בתובענה ייצוגית (תקנה 17(ד) לתקנות).

- הודעה על הגשת יפוי כוח פורסמה בפנקס כ"הודעה בדבר מינוי ב"כ מייצג".
  - המזכירות קלטה ופרסמה בפנקס מסמכים שלא אמורים להיות מפורסמים כמו: בקשות להארכות מועד, בקשות לעיון מחדש, הודעות עדכון וכו'. באחד התיקים שנדגמו נמצא כי המזכירות פרסמה בפנקס 16 שורות באופן שגוי כאשר חלק ניכר מהמסמכים שפורסמו כלל לא היה אמור להתפרסם.
  - 2. תקנות 3, 5, 6, 7 ו-11 לתקנות תובענות ייצוגיות קובעות חובה למשלוח הודעה בעניינים שונים למנהל בתי המשפט לצורך רישומן בפנקס התובענות הייצוגיות.
- נמצא כי הוראת העבודה מתייחסת לפעולות הנדרשות מהטופס, רק לשלב פתיחת התיק (סעיף 3 להוראת העבודה). סעיף 4 להוראה שעניינו, קליטת מסמכים, אין התייחסות לכך שהצדדים אמורים להגיש הודעה למנהל - טופס 3. בהעדר טופס זה הרבה מאוד מסמכים שאמורים להתפרסם, אינם מפורסמים באופן עקבי בפנקס.
3. בהוראת העבודה אין התייחסות לטיפול בתיקים חסויים.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

תובענות של תיקים חסויים אינן מתפרסמות כלל ולפיכך אין להם ביטוי בהוראת העבודה.

5.3 הנגשת פנקס התובענות לציבור

1. ניהולו של הפנקס החדש נועד לאפשר מנגנון "חכם" לאיתור כל המידע שיש לגביו חובת פרסום בהתאם לחוק ולתקנות. בהודעה לציבור שפורסמה באתר הרשות השופטת לעניין

תיקון תקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010, פורסם, בין היתר, כי מערכת נט המשפט עודכנה, כך שבפנקס התובענות הוסף מנגנון חיפוש חכם המאפשר איתור על פי פילוחים שונים.

למרות העדכון שבוצע, קיים קושי בשליפת מידע מהפנקס. אין אפשרות לבצע חיפוש לפי מספר תיק או מספר מזהה של גורמים בתיק או לפי אופן סגירת התיק.

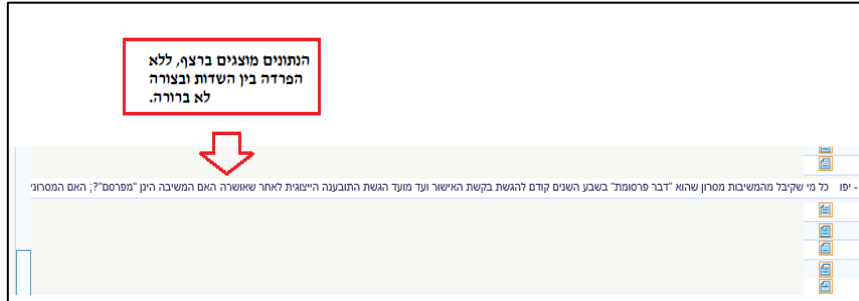
איתור תיקים יכול להתבצע רק בהזנת הפרמטרים הבאים: תאריך של מועד פתיחת התיק ו/או בית משפט ו/או שם פרטי, שם משפחה/גוף ו/או קבוצה/שאלה משפטית/סעד מבוקש.

2. קיימות בעיות רבות בתצוגת הנתונים בפנקס. הנתונים מוצגים בצורה לא ברורה ולא מסודרת, כמפורט להלן:

א. חלק מהנתונים אינם מוצגים בדף הראשי של הפנקס ויש צורך לגלול את הדף הצידה כדי לצפות בהם. עם גלילת הדף לא ניתן להבין לאיזה תיק קשורים הנתונים המוצגים.

ב. המוצגים בשדות קבוצה, שאלה משפטית, סעד מבוקש וסכום התביעה, מוצגים בכותרת התיק ברצף, ללא הפרדה בין השדות ובצורה לא ברורה.

ג. החלטות ופסקי דין מוצגים תחת סימן קריאה באופן שאינו ברור כי מדובר בצרופה.

ד. לא ניתן לבצע חיפוש רחב בפנקס שכן מתקבלת הודעה לפיה החיפוש רחב מידי ולכן מוצגות רק 300 התוצאות האחרונות. מגבלה זו בחיפוש רחב מחייבת חיפוש מוגבל בתאריכים ומקשה על תהליך החיפוש.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

ניתן לשנות את המגבלה, יש להגדיר באופן ברור יותר מה נדרש. שינוי יבוצע כאמור בהתאם לתעדוף שיקבע.

ה. תיקים שנקשרו או אוחדו אמורים להיות מוצגים תחת התיק המוביל, אולם מצאנו כי כל תיק מוצג באופן עצמאי. ולכן מסמכים שהוגשו לתיק המוביל לא הוצגו בפנקס בתיקים הקשורים.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

בתיקים קשורים אין תיק מוביל. תיקים הקשורים בקשר של איחוד ניתן להציג באופן שונה. יש להגדיר באופן מפורש מה נדרש וניתן לבצע שינוי בהתאם לתעדוף.

ו. באופן בסיסי עבור כל תיק שנפתח בתוכנת "נט המשפט" אמורות להיות מוצגות שתי שורות בפנקס. שורת "כתב תביעה" ושורת "בקשה לאישור תובענה ייצוגית". ככל

שיוגשו מסמכים נוספים המזכירות אמורה לדאוג לפרסומם בפנקס בהתאם לסוג המסמכים שיוגשו לתיק ולהחלטות שיינתנו בתיק. בפנקס קיימת תקלה בהצגת שורות. בתיקים מסוימים מוצגות שורות כפולות (מצ"ב צילום) על אף שהמסמכים נקלטו כראוי בנט המשפט.

תאריך פתיחה	מספר תיק	שם תיק	קבוצה	שאלה משפטית	סוג מבקש	סכום תביעה
08/08/2019		בקשה לאישור תובענה ייצוגית				
08/08/2019		כתב תביעה				
08/08/2019		כתב תביעה				
08/08/2019		כתב תביעה				

כפילות זו נובעת ממספר סיבות, בין היתר כיוון שבהגשה מרחוק הבקשה לאישור תובענה ייצוגית נפתחה ככתב טענות ולא כבקשה. הכפילות נוצרת כיוון שבמקביל להגשה מרחוק, המזכירות פועלת בהתאם להוראת העבודה ופותחת את הבקשה כבקשה בתיק ומניידת אותה לתיקיית הודעות לפנקס. לכן מופיעות שורות כפולות - פעם שורה של הגשה מרחוק, ופעם נוספת שורה של פתיחת בקשה על ידי המזכירות. התקלה הועברה לידיעת איש הפיתוח האחראי על האתר.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

נושא השורות הכפולות מצוי בבדיקה של ירדן.

2. בתיקים מסוימים עלה צורך לתקן את הגדרת הקבוצה ואת השאלה המשפטית אך נוכח תקלה לא ניתן היה לעשות זאת. משירותי נט המשפט נמסר כי הנושא הועבר לטיפול של איש המחשוב המכונה "המפתח". למרות שמדובר בתקלה הנמשכת זמן רב (מאז חודש מאי 2019) טרם קיבלנו מענה.

מועד פתיחה: 12:38 01/08/2017 מועד קליטה: 12:40 01/08/2017

מצב תיק: סגור תיק נייר תיק אלקטרוני תאריך: 15:47 18/08/2019

ית משפט: המחוזי מרכז
 לך: אזורי
 פירוט מסף:
 סוג כתב הטענות: כתב תביעה
 אופן פתיחה: מזכירות
 סכום תביעה: 15,000.00 ש"ח

ית משפט: המחוזי מרכז
 לך: אזורי
 פירוט מסף:
 סוג כתב הטענות: כתב תביעה
 אופן פתיחה: מזכירות
 סכום תביעה: 27,500,000.00 ש"ח

שאלה משפטית: האם תושבי אגן יהודה נשחפו למים רעילים
 תמצית הבקשה:

בשל תקלה לא ניתן לתקן את הגדרת הקבוצה והשאלה המשפטית

תיקים - 95
 תהליך עדכון תיק נכשל
 אישור

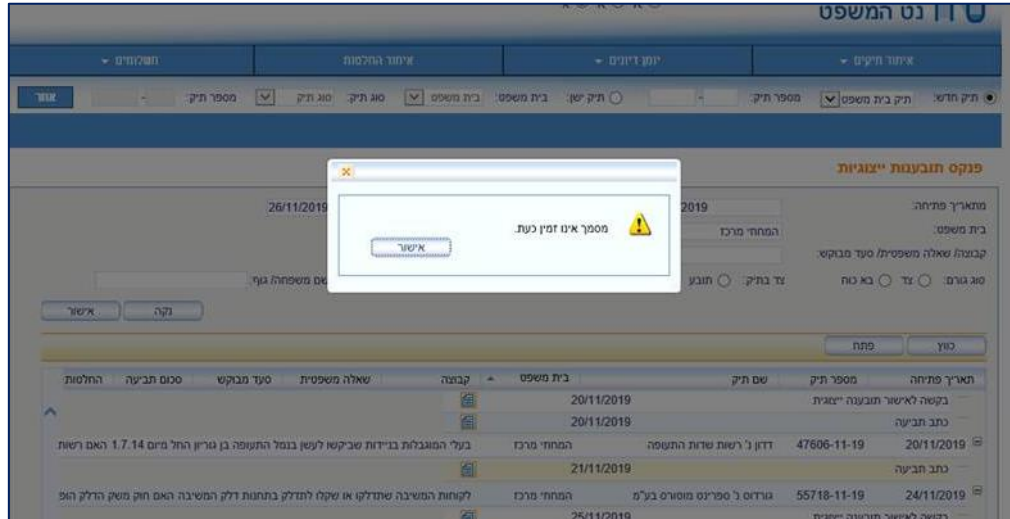
תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

התקלה תוקנה.

ח. במספר תיקים, בזמן ניסיון לצפות במסמך התובענות הייצוגיות, מתקבלת הודעה לפיה: "המסמך אינו זמין כעת". מברור שנערך עם שירותי נט המשפט עולה כי המסמך

לא עבר "פייפקס". תקלה מסוג זה מצריכה דיווח פרטני לגבי כל תיק שבו התגלתה. ללא דיווח זה המסמכים לא יוצגו בפנקס.

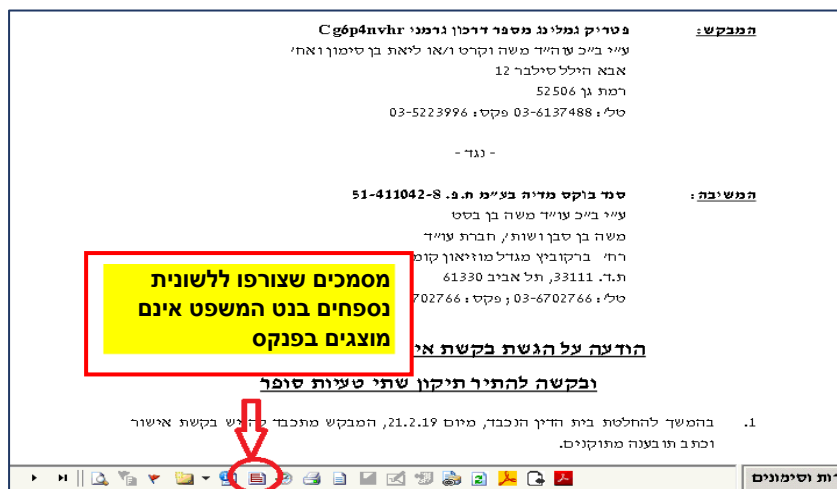

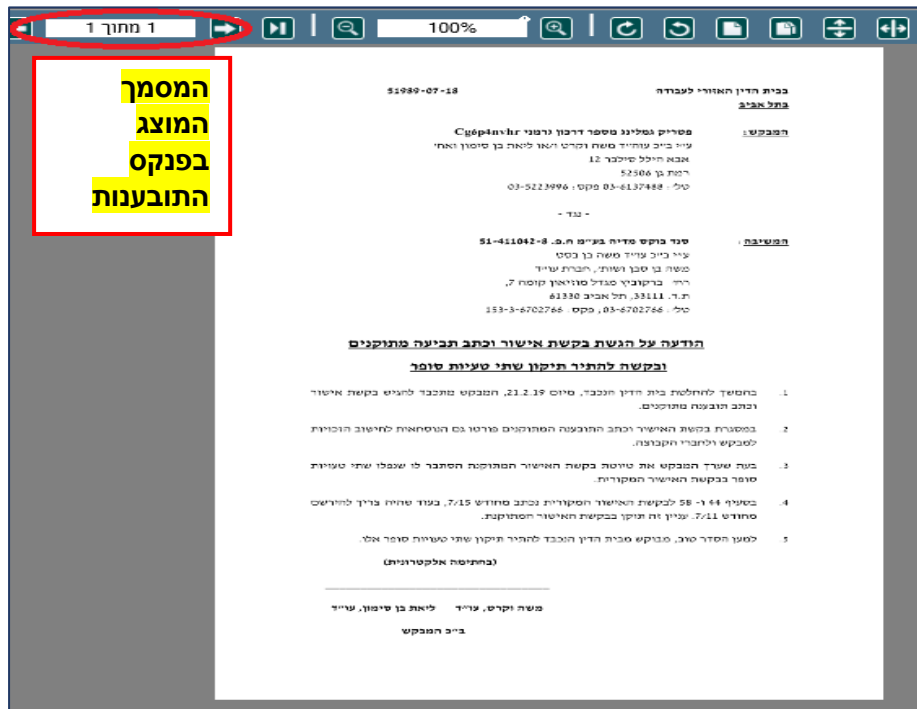
תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

תקלה נקודתית. בכל מקרה שכזה יש לפנות למרכז המידע לשם טיפול במסמך. לא ידוע על בעיה גורפת או בסדר גודל בנקודת הזמן הנוכחית.

ט. בהגשה מרחוק, מסמכים המצורפים ללשונית "נספחים" בנט המשפט, אינם מוצגים בפנקס. יוצא מכך, שנספחים שצורפו לבקשה לאישור תובענה ייצוגית או לכתב התביעה אינם מוצגים בפנקס.

משירותי נט המשפט נמסר כי רק נספחי החלטות מוצגים בפנקס. כדי להוסיף נספחים אחרים יש צורך בשו"ש ועד כה לא הייתה דרישה בעניין.

נציין כי נוכח ליקויים אלה הוגשו להנהלת בתי המשפט מספר תלונות, חלקן כהתראה בטרם הגשת תביעה.

חטיבת המזכירות פעלה לקידום שו"ש מחשובי שייתן מענה לחלק מהבעיות שהוצגו לעיל. אך בשל הצורך בביצוע שינויים הנוגעים לכניסתן של תקנות סדר הדין האזרחי תועדף השו"ש הנוגע לפנקס התובענות הייצוגיות ברמת דחיפות נמוכה יותר.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

בנוגע לנספחים: כאמור ניתן לבצע שינוי בכפוף להגדרה מפורטת של הנדרש וכן תעדוף. העדיפות אינה נקבעת על ידי אגף המחשוב.

3. באופן עקרוני מסמך שהוגש לתיק ומצוי במערכת "נט המשפט" יוצג בפנקס התובענות הייצוגיות בכפוף לכך שסוג המסמך מוגדר בטבלאות הפיתוח של מערכת נט המשפט כמסמך המיועד לפרסום. במהלך הבדיקה שביצעה הביקורת התברר כי מסמכים שחטיבת המזכירות הגדירה עוד בשנת 2017 ככאלה האמורים להתפרסם בפנקס, לא עודכנו על ידי אנשי המחשוב בטבלאות מערכת נט המשפט בהתאם לדרישת חטיבת המזכירות.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

יש לבדוק במה מדובר. האם אכן לא עודכנה הטבלה באשר לסוגי מסמכים שאמורים להתפרסם או שמא הטבלה עודכנה כנדרש ואולם המסמכים לא מסווגים כהלכה.

4. נמצא כי בפנקס לא מוצגים נתונים כמפורט להלן:

- נתונים אודות סטטוס התיק (האם מדובר בתיק פתוח / סגור).

- נתונים אודות אופן סגירת התיק (האם התובענה התקבלה או נדחתה נסגרה בפשרה או בהסתלקות וכו').
- נתונים אודות תיקים קשורים/ תיקים שאוחדו.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

כאמור ניתן לבצע שינוי בכפוף להגדרה מפורטת של הנדרש וכן תעדוף. יש לוודא שאין המדובר במידע עודף וכן שהמידע שקיים ומנוהל כיום במערכת הוא מהימן.

5.4 ממצאים נוספים

1. מבירור שערכה הביקורת עם הלשכה המשפטית עולה כי לתיבת הדוא"ל בלשכת המנהל עדיין מוגשים מסמכים לשם רישומם בפנקס. הפניות מועברות לחטיבת תפעול ומזכירות. במידה ומדובר בתיק שנפתח לאחר ספטמבר 2014 (תיק המפורסם בפנקס החדש) נשלחת לפונה תשובה כי אין צורך במשלוח העתקים למנהל בתי המשפט. לתשובה מצורף מכתב שהופץ ללשכת עורכי הדין ביום 10/7/14. אם מדובר בתביעות המפורסמות בפנקס הישן הנתונים מעודכנים בפנקס. נמצא כי במקרים מסוג זה, חטיבת המזכירות לא עורכת בדיקה כי המסמכים אכן מוצגים בפנקס טרם המענה למגיש.
  2. לעיתים, עם מתן החלטה על אישור ניהול התובענה כתובענה ייצוגית, מוגדרת הקבוצה והשאלה המשפטית בהחלטה, באופן שונה מההגדרה שהוזנה לפנקס עם פתיחת התיק. משיחה עם חטיבת המזכירות התברר כי כל עוד אין בהחלטה הוראה אופרטיבית למזכירות לעדכן את הגדרת הקבוצה והשאלה המשפטית כך שיוצגו בפנקס בהתאם לאמור בהחלטה, לא מצופה מהמזכירות לעשות זאת. מאידך, המצאת ההחלטה למנהל בתי המשפט באמצעות המזכירות נועדה לצורך עדכון הפנקס ובכלל זה עדכון נתונים בהתאם להחלטות הניתנות בתיקים עדכון אשר לא מבוצע בשלב זה.
  3. בחלק מההחלטות נקבע כי: "המזכירות תעביר העתק מההחלטה למנהל בתי המשפט". המזכירות פועלת בהתאם להוראת ההחלטה ומעבירה העתק ללשכת המנהל למרות שבתיקים המפורסמים בפנקס החדש, אין צורך בהעברת העתק מההחלטות למנהל בתי המשפט לצורך פרסומן והן מפורסמות באופן אוטומטי בפנקס. כמו כן, המזכירות מדוורת את ההחלטות לצורך פרסומם אך לא מעדכנת את הפנקס בהתאם לתוכן ההחלטות.
- ממצא זה מעיד אף הוא על חוסר הבנה של הוראת העבודה ועל פערים בידע המקצועי של עובדי המזכירות בנושא התובענות הייצוגיות.

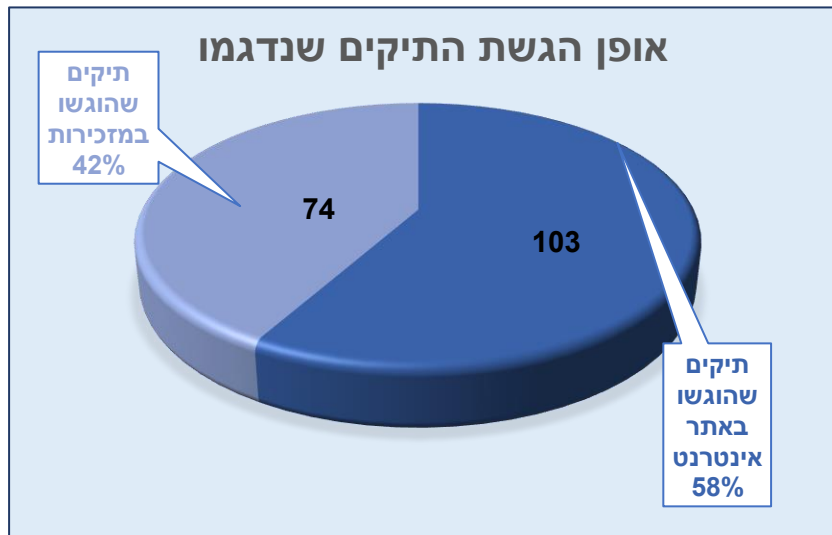
6 תיקי המדגם - נתונים כלליים

כאמור הביקורת בדקה 177 תיקים מ-29 בתי משפט.

103 תיקים מהתיקים שנדגמו, המהווים 58% מהמדגם, הוגשו לבית המשפט בהגשה מרחוק באמצעות אתר האינטרנט.

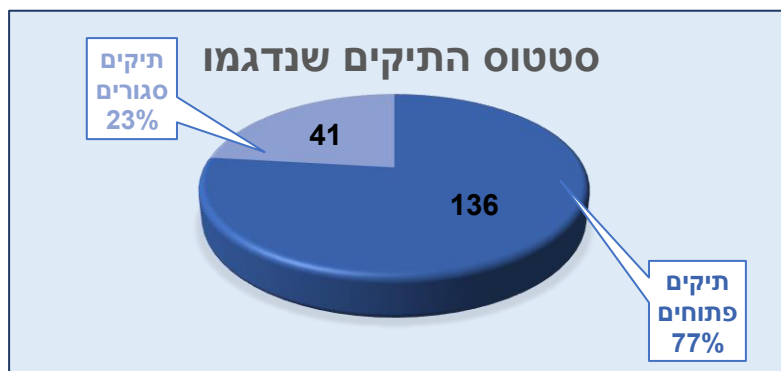
נתון זה הוא בעל חשיבות כיוון שבהגשה מרחוק - עד לטיפול המזכירות ב"דוח תיקים שהוגש מרחוק" - הפרסום בפנקס למעשה מבוצע על ידי המגיש.

74 תיקים מהתיקים שנדגמו, המהווים 42% מהמדגם, הוגשו לבית המשפט באמצעות הגשה במזכירות.

136 תיקים מהתיקים שנדגמו המהווים 77% מהמדגם הם תיקים פתוחים.

41 תיקים מהתיקים שנדגמו המהווים 23% מהמדגם הם תיקים סגורים.

7 ליקויים שהתגלו בתיקי המדגם

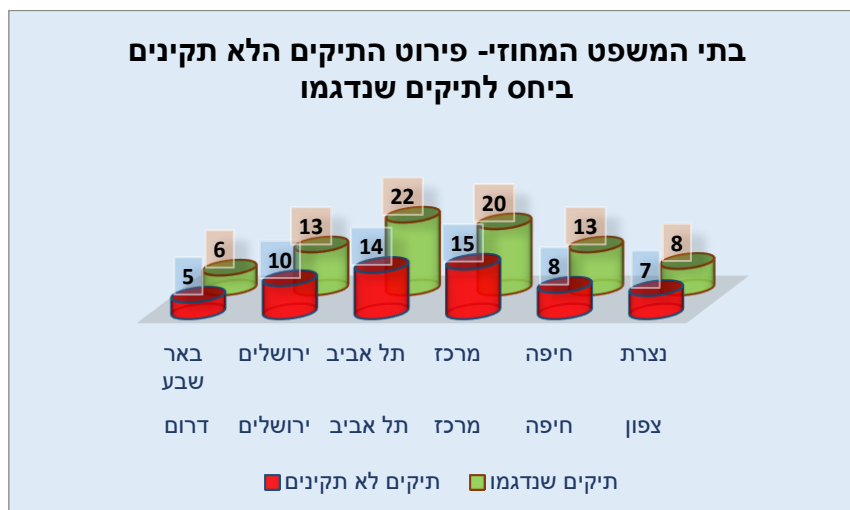
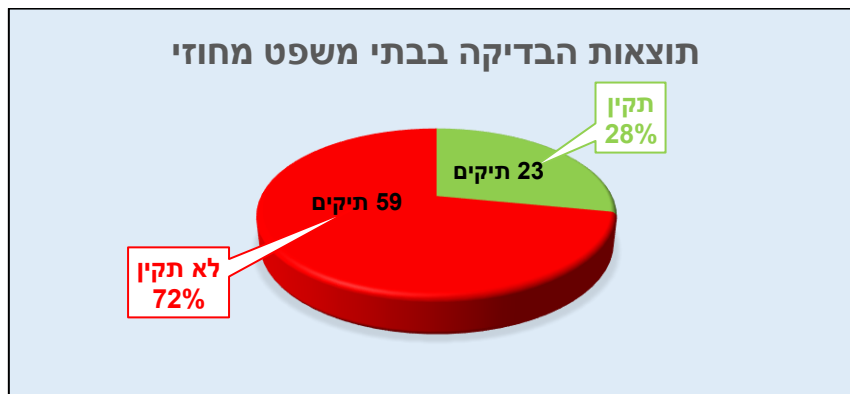
בדקנו את אופן פרסום התובענות הייצוגיות בפנקס התובענות.

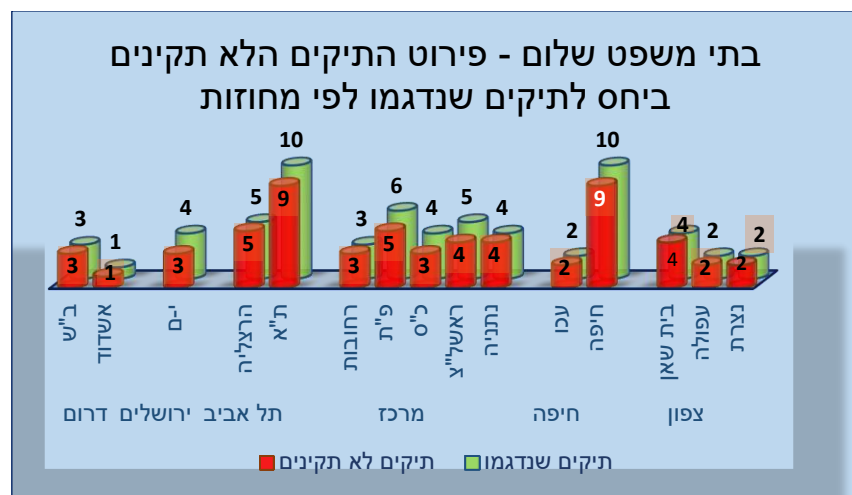
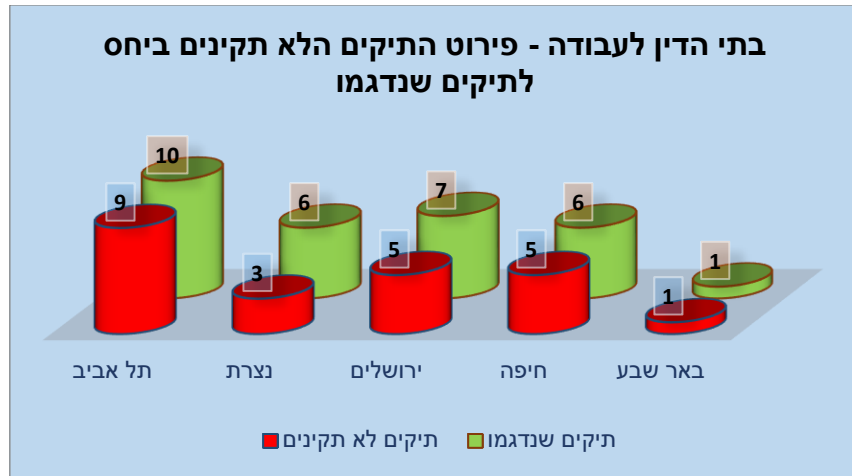
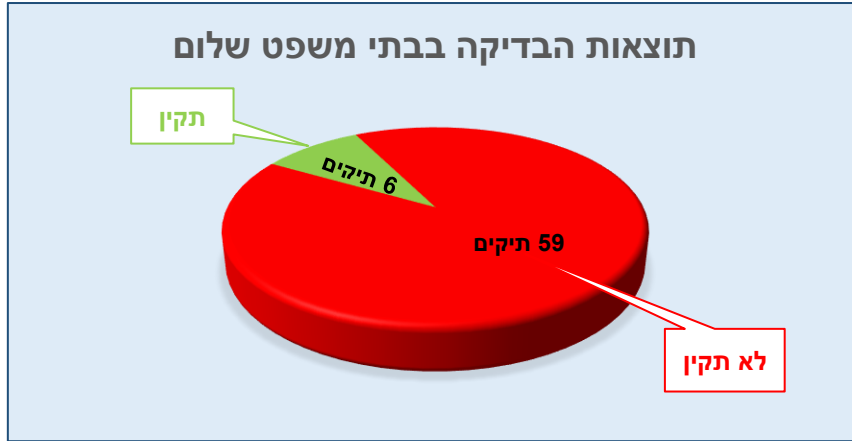
נמצא כי 141 תיקים מתוך 177 התיקים שנדגמו, המהווים 80% מהמדגם, מוצגים בפנקס באופן שאינו תקין.

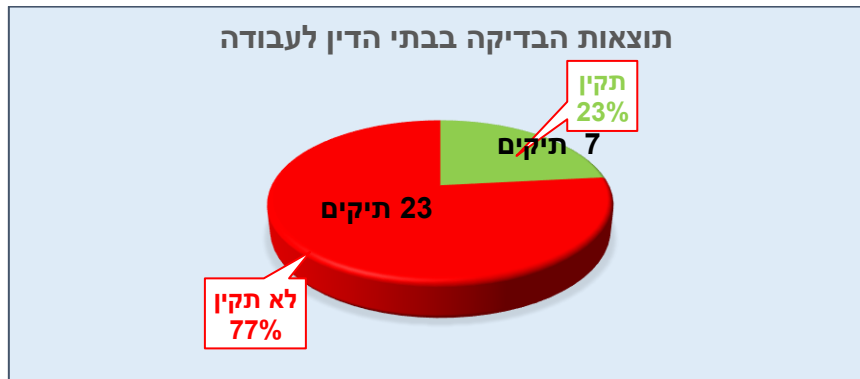
59 תיקים, המהווים 72% מהתיקים שנבדקו בבתי משפט המחוזיים, מוצגים בפנקס באופן לא תקין.

59 תיקים, המהווים 91% מהתיקים שנבדקו בבתי משפט השלום, מוצגים בפנקס באופן לא תקין.

23 תיקים, המהווים 77% מהתיקים שנבדקו בבתי הדין לעבודה, מוצגים בפנקס באופן לא תקין.

8 פירוט הליקויים

הליקויים מוינו לחמש קטגוריות כמפורט להלן:

1. ליקויים הקשורים לטופס 3 – טופס הודעה למנהל בתי המשפט
2. ליקויים בהגדרת הקבוצה ו/או השאלה המשפטית.
3. ליקויים בהצגת כתב התביעה.
4. ליקויים בהצגת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.
5. ליקויים בהצגת מסמכים בהתאם לסעיף 4 בהוראת עבודה 233/14.

להלן פירוט הליקויים שנמצאו בכל אחת מהקטגוריות שנמנו לעיל:

8.1 ליקויים הקשורים לטופס 3 "הודעה למנהל בתי המשפט" (תקנה 19)

סעיף 28 לחוק מונה רשימה של בקשות והחלטות שאמורות להתפרסם בפנקס.

הפנקס כאמור אמור להיות מעודכן בהתאם להודעות שנמסרות למנהל בתי המשפט וערוכות לפי טופס 3.

בהתאם לאמור בהוראת העבודה, עם הגשת התביעה, המזכירות מונחית להזין את השדות: סכום תביעה, קבוצה, שאלה משפטית, הסעד המבוקש ותמצית הבקשה, כפי שמופיעים בטופס 3. כמו כן, המזכירות מונחית לסרוק את טופס 3 כעמוד הראשון לכתב התביעה.

- נמצא כי במקרים בהם לא הוגש הטופס, המזכירות מעדכנת פרטים לצורך פרסומן בפנקס על סמך המסמכים המוגשים וכמיטב הבנתה. העדכון מבוצע באופן זה כיוון שלמזכירות אין סמכות לדחות תביעה או בקשה שהוגשו בשל אי הגשת טופס הודעה למנהל.
- נמצא כי טופס 3 הוגש ב-99 תיקים המהווים 56% המדגם.
- נמצא כי ב-63 תיקים טופס 3 לא נסרק כעמוד הראשון לכתב התביעה.

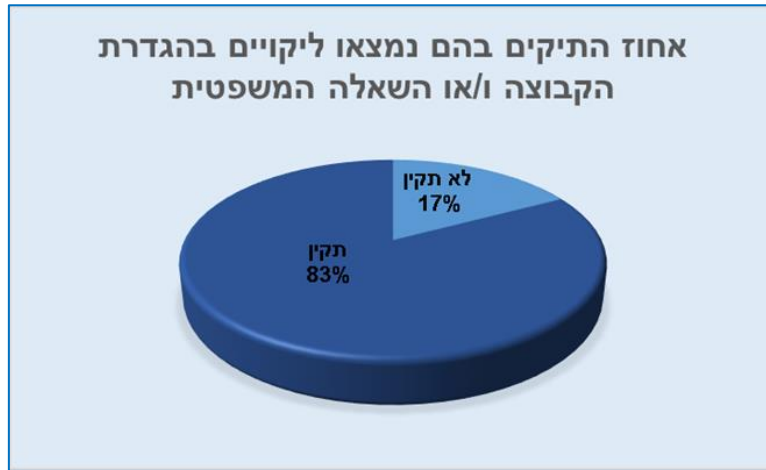
בתיקים שנבדקו ההתייחסות לליקוי שנמצא בטופס 3 נוגעת רק לתיקים בהם נמצא כי הוגש טופס.

במקרים בהם טופס 3 לא היה סרוק באופן נכון נמצא כי הייתה לכך השפעה ישירה על הגדרת הקבוצה והשאלה המשפטית אשר הוגדרו באופן שגוי.

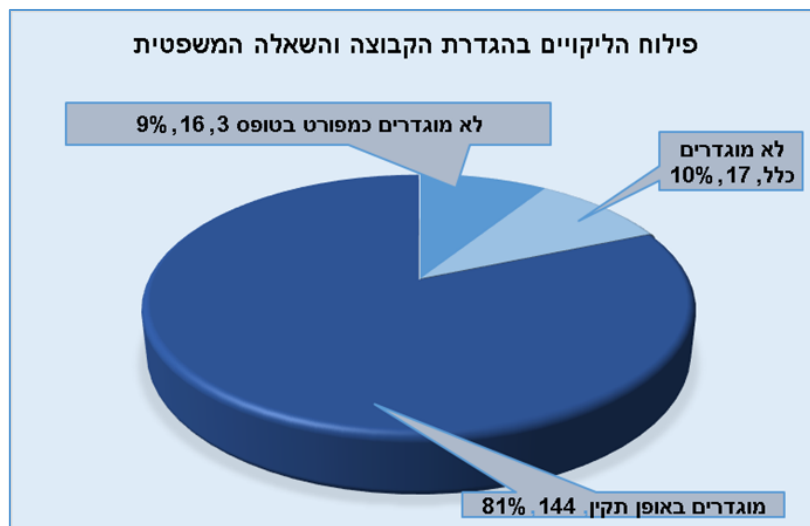

8.2 ליקויים בהגדרת הקבוצה והשאלה המשפטית

- ב-30 תיקים, המהווים 17% מהמדגם, התגלו ליקויים בהגדרת הקבוצה ו/או השאלה המשפטית.

- ב-16 תיקים, המהווים 9% מהמדגם הקבוצה והשאלה המשפטית, לא הוגדרו כמפורט בטופס הודעה למנהל (טופס 3).
- ב-17 תיקים, המהווים 10% מהמדגם, הקבוצה והשאלה המשפטית לא הוגדרו כלל.

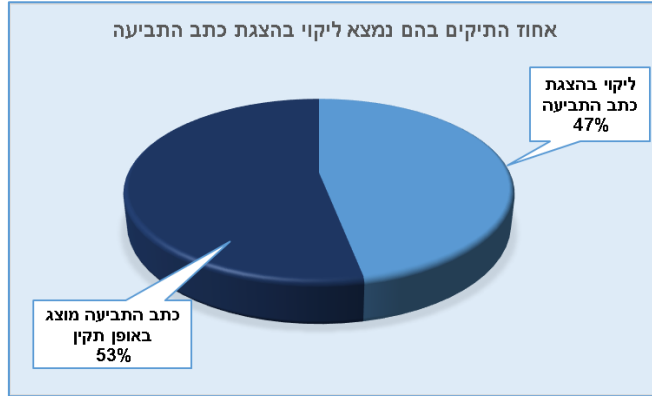

נבהיר כי סך הליקויים גבוה מ-30 (מספר התיקים שהתגלו בהם ליקויים בהגדרת הקבוצה והשאלה המשפטית) כיוון שנמצאו תיקים שהתגלה בהם יותר מליקוי אחד.

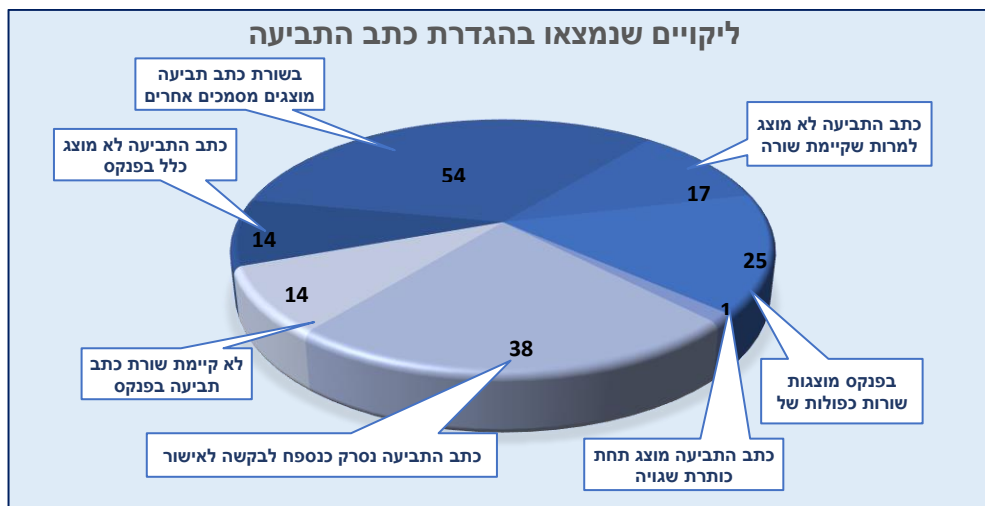
8.3 ליקויים בהצגת כתב התביעה

- ב- 83 תיקים, המהווים 47% מהמדגם, נמצא ליקוי בהצגת כתב התביעה.

להלן פירוט הליקויים שנמצאו בהצגת כתב התביעה:

- ב- 14 תיקים כתב התביעה אינו מוצג כלל בפנקס.
- בתיק אחד כתב התביעה הוצג תחת כותרת הודעה בדבר אישור תובענה ייצוגית.
- ב- 54 תיקים בשורת כתב תביעה מוצגים מסמכים אחרים.
- ב- 17 תיקים כתב התביעה לא מוצג למרות שקיימת שורת כתב תביעה בפנקס.
- ב- 25 תיקים בפנקס מוצגות שורות כפולות של כתב התביעה.
- ב- 14 תיקים לא קיימת שורת כתב תביעה בפנקס.
- ב- 38 תיקים כתב התביעה נסרק כנספח לבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

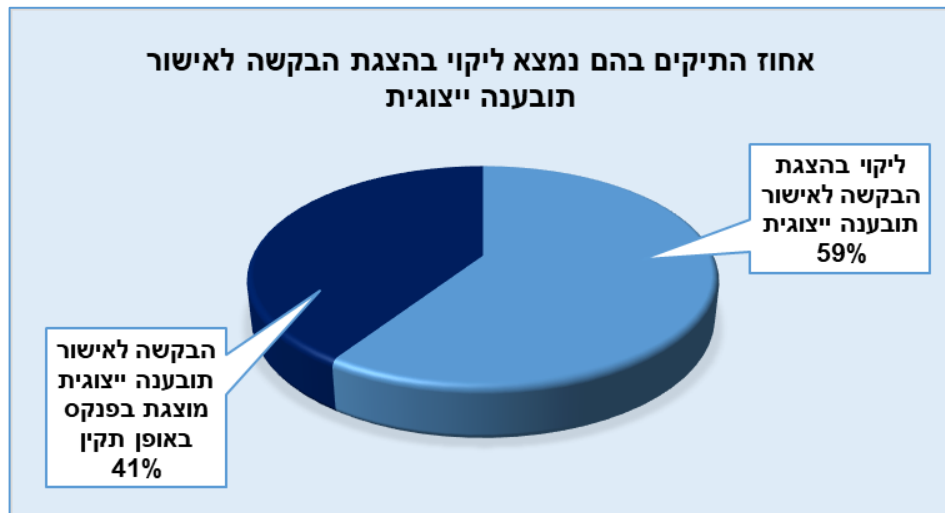
סה"כ נמצאו 163 ליקויים בהצגת כתב התביעה.

נבהיר כי סך כך הליקויים גבוה מ-83 (מספר התיקים שהתגלה בהם ליקוי בהצגת כתב התביעה) כיוון שנמצאו תיקים שהתגלה בהם יותר מליקוי אחד.

8.4 ליקוי בהצגת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית

ב-105 תיקים, המהווים 59% מהמדגם, נמצא ליקוי בהצגת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

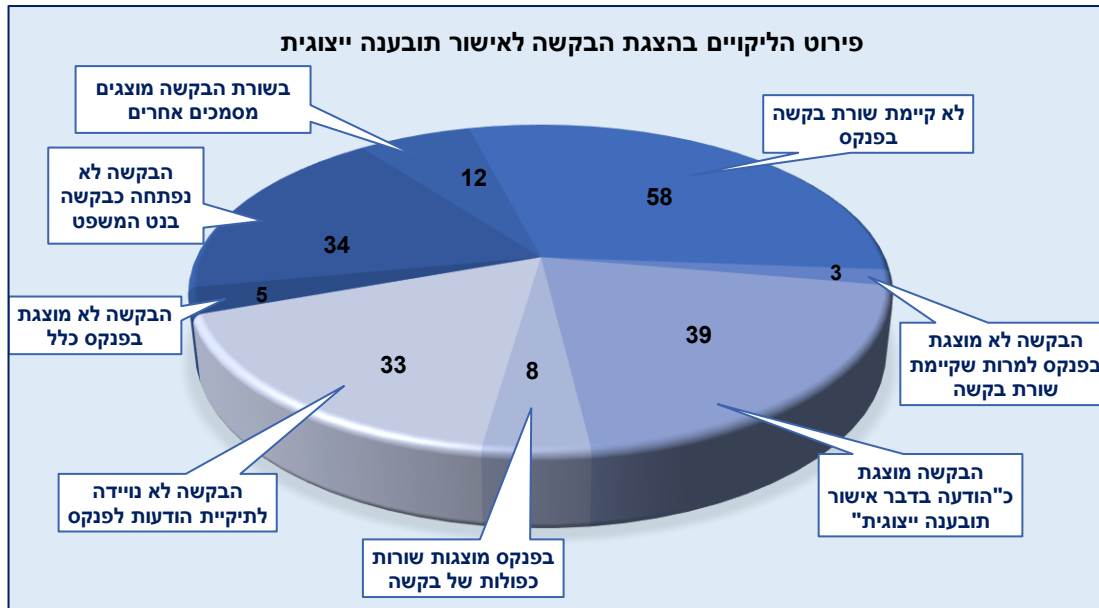

להלן פירוט הליקויים שנמצאו בהצגת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית:

- ב-58 תיקים לא קיימת שורת בקשה לאישור תובענה בפנקס.
- ב-3 תיקים הבקשה לאישור תובענה לא מוצגת למרות שקיימת שורת בקשה בפנקס.
- ב-39 תיקים הבקשה לאישור תובענה מוצגת כ"הודעה בדבר אישור תובענה ייצוגית".
- ב-8 תיקים בפנקס מוצגות שורות כפולות של הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.
- ב-33 תיקים הבקשה לא נוידה לתיקיית הודעות לפנקס.
- ב-5 תיקים הבקשה לא מוצגת בפנקס כלל.
- ב-34 תיקים הבקשה לא נפתחה כבקשה בתיקיית בקשות ב"נט המשפט".
- ב-12 תיקים בשורת הבקשה מוצגים מסמכים אחרים.

סה"כ נמצאו 192 ליקויים בהצגת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

נבחר כי סך הליקויים גבוה מ-105 (מספר התיקים שהתגלה בהם ליקוי בהצגת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית) כיוון שנמצאו תיקים שהתגלה בהם יותר מליקוי אחד.

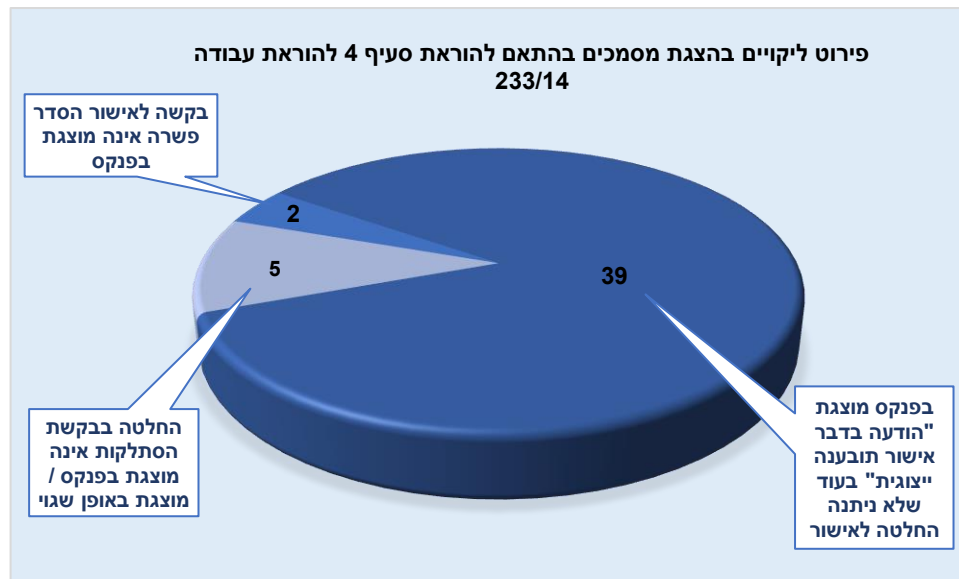
8.5 ליקוי בהצגת מסמכים בהתאם להוראת סעיף 4 להוראת עבודה 233/14

ב-46 תיקים, המהווים 26% מהמדגם, נמצא ליקוי בהצגת מסמכים בהתאם להוראת סעיף 4 להוראת עבודה 233/14.

להלן פירוט הליקויים שנמצאו בהצגת מסמכים בהתאם להוראת סעיף 4 להוראת עבודה 233/14:

- ב-39 תיקים בפנקס מוצגת הודעה בדבר אישור תובענה ייצוגית בעוד שלא ניתנה החלטה כזו.
- ב-5 תיקים החלטה בבקשת הסתלקות אינה מוצגת בפנקס / מוצגת בפנקס באופן שגוי.
- ב-2 תיקים בקשה לאישור הסדר פשרה אינה מוצגת בפנקס.

8.6 קליטת החלטה בערעור

סעיף 6 להוראת עבודה 233/14 "פתיחת תובענה ייצוגית, גביית אגרה ופרסומה בפנקס התובענות הייצוגיות", מנחה את העובדים לקלוט את החלטות הניתנות בבית משפט העליון לתיקיית הודעות לפנקס לצורך פרסומן בפנקס. כמו כן, המזכירות מונחית ליצור משימת עיון לשופט.

נמצא כי בפנקס התובענות הייצוגיות לא פורסמו כלל החלטות של בית משפט העליון, גם לא בתיקים בהם המסמכים נקלטו באופן תקין. מבירור שערכה הביקורת עם שירותי נט המשפט וחטיבת המזכירות עלה כי הסיבה לאי פרסומם של פסק הדין שניתנו בבית משפט העליון במקרים מסוג זה, נובעת מתקלה בהגדרת המסמך לפיה מסמך מסוג: "פס"ד בערעור על תובענה ייצוגית בעליון" לא סומן בתשתיות כמסמך שאמור להופיע בפנקס ולכן לא פורסם. התקלה הועברה לטיפול צוות פיתוח האתר.

תגובת מנהל אגף מערכות מידע ומחשוב:

אין המדובר בתקלה כי אם בטבלה בה מוגדרים סוגי המסמכים שיש לפרסם בפנקס. השינויים בטבלה זו מבוצעים ע"י המחשוב ובהתאם להנחיות שמתקבלות מחטיבת מזכירות. יש לבדוק האם התקבלה הנחיה שכזו שלא יושמה או שמא לא נתקבלה כלל.

כידוע, בית המשפט העליון לא עובד במערכת "נט המשפט". לצורך בחינת סעיף זה קיבלה הביקורת מהמזכירה הראשית של בית משפט העליון רשימת תיקים בהם ניתנה החלטה בשנים 2018 ו-2019. התיקים נבחרו לפי סוג תיק דלמטה ת"צ. מתוך רשימה זו דגמה הביקורת 11 תיקים שנבחרו באופן אקראי לפי הפירוט שלהלן:

2 תיקים מבית המשפט המחוזי תל אביב.

6 תיקים מבית המשפט המחוזי מרכז לוד.

תיק אחד מבית המשפט המחוזי באר שבע.

2-ו תיקים מבית המשפט המחוזי חיפה.

ב-8 תיקים מתוך 11 התיקים שנדגמו, המהווים 73% מהמדגם, החלטת בית משפט העליון לא נקלטה כלל בתיק בית המשפט המחוזי. נציין כי בחלק מתיקי בית המשפט העליון, המזכירות ערכה תרשומת הנוגעת לשליחת עותק מפסק הדין/ההחלטה לבית המשפט המחוזי.

ב-2 תיקים מתוך 11 התיקים שנדגמו, המהווים 18% מהמדגם, החלטת בית משפט העליון נקלטה לתיק בית משפט המחוזי באופן לא תקין.

רק בתיק 1 מתוך 11 התיקים שנדגמו, המהווה 9% מהמדגם, המזכירות קלטה את החלטת בית המשפט העליון לתיק בית המשפט המחוזי באופן תקין ויצרה משימת עיון לשופט.

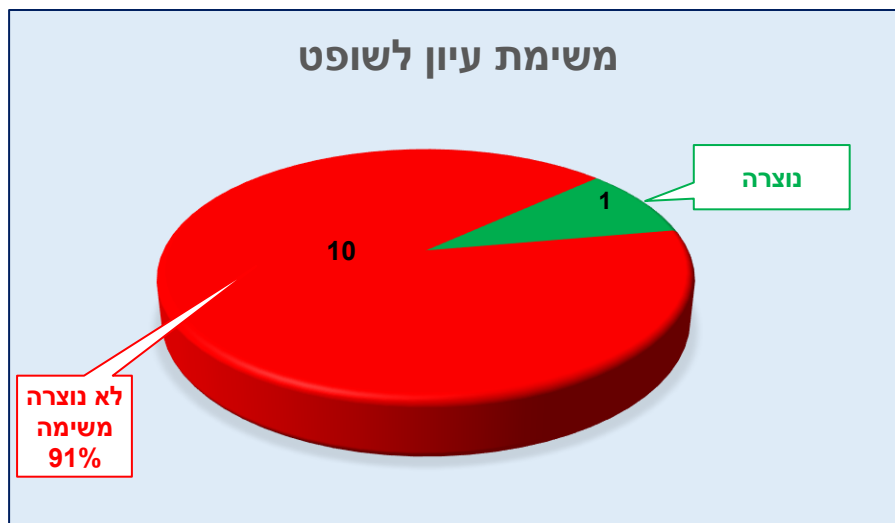
להלן פירוט הליקויים שהתגלו בתיקים בהם ההחלטה נקלטה באופן לא תקין:

- בתיק אחד ההחלטה נקלטה כבקשה לתיק.
- בתיק אחר ההחלטה נקלטה כמסמך נכנס "החלטה" ולא כ"החלטת בית משפט העליון".
כמן כן, המסמך לא ניד לתיקיית הודעות לפנקס.

8.7 יצירת משימת עיון לשופט

ב-10 תיקים מתוך 11 תיקים שנדגמו המהווים 91% מהמדגם לא נוצרה משימת עיון לשופט.

- נמצא כי החלטות ופסק דין של בית משפט העליון בכל 11 התיקים שנדגמו אינם מפורסמים בפנקס התובענות הייצוגיות.

8.8 דיווח וסגירת תיק תובענה ייצוגית

ביום 8/5/18 נכנס לתוקף תיקון שנערך בתקנות בתי המשפט (אגרות) התשע"ח – 2018 הקובע חובת דיווח לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת על:

- מספרן של התובענות הייצוגיות שהוגשו בכל שנה בחלוקה לפי הפרטים שבתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות.
- מספרן של התובענות הייצוגיות שהסתיימו בפסק דין, בהסתלקות לפי סעיף 16 לחוק האמור או בהסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק.
- מספרן של התובענות הייצוגיות בהן שולם החלק הראשון של האגרה, ומספרן של התובענות בהן שולם החלק השני של האגרה.
- מספרן של התובענות הייצוגיות בהן הוחזרה האגרה לפי תקנה 7 (ב)(3).

חובת הדיווח שנקבעה בתיקון זה בתקנות מחייבת את מערכת בתי המשפט בדיווח מדויק של סיבת סגירת התיק ותוצאות הסגירה .

סעיף 13 להוראת העבודה 233/14 " פתיחת תובענה ייצוגית, גביית אגרה ופרסומה בפנקס התובענות הייצוגיות", מנחה את העובדים כיצד לדווח על סגירת התיק כמפורט להלן :

סיבת סגירה	תוצאה	הערות
פסק דין/החלטה	התקבל/התקבל חלקית נדחה	פסק דין או החלטה שאינם הודעה על הסתלקות או פשרה.
הסתלקות	נמחק	במקרה שהמבקש מודיע על הסתלקות ובית המשפט מאשר.
פשרה	התקבל/התקבל חלקית נדחה	
טכנית	טכנית	במקרה של פתיחה בטעות.

במסגרת המדגם בדקה הביקורת כיצד מדווחת המזכירות על אופן סגירת התיק. כאמור, במדגם שערכנו נדגמו 39 תיקים סגורים. 16 תיקים מבתי משפט מחוזיים, 22 תיקים מבתי משפט השלום ותיק נוסף מבתי הדין לעבודה. 16 תיקים, המהווים 41% מהתיקים הסגורים שנדגמו, נסגרו ודווחו באופן לא תקין. 23 תיקים המהווים 59% מהתיקים שנדגמו, נסגרו ודווחו באופן תקין.

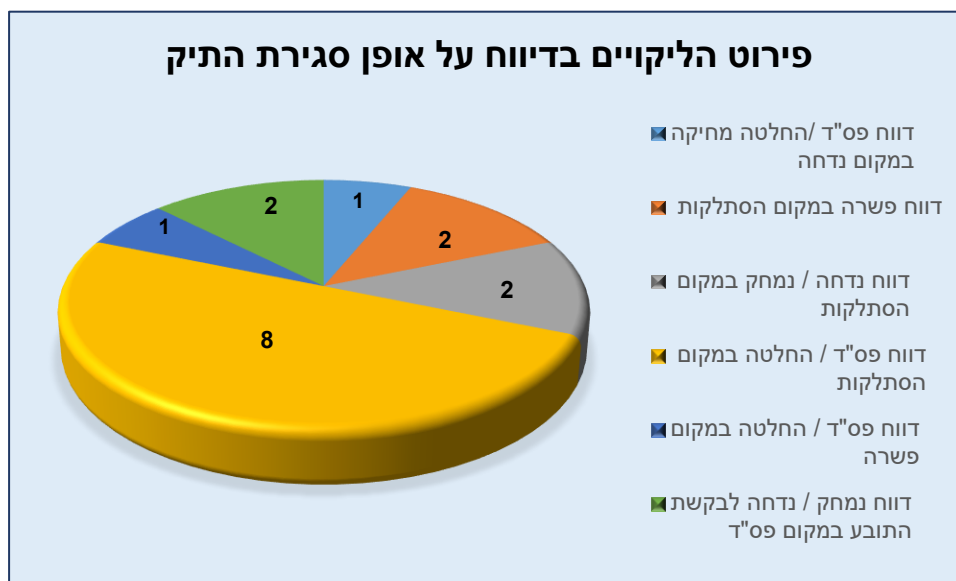

פירוט הליקויים שנמצאו בדיווח על אופן סגירת התיק

- 8 תיקים דווחו כסגורים בסיבת סגירה פס"ד/החלטה במקום הסתלקות.
- 2 תיקים דווחו כסגורים בסיבת נדחה/נמחק במקום הסתלקות.

- 2 תיקים דווחו כסגורים בסיבת סגירה פשרה במקום הסתלקות.
- תיק אחד דווח כסגור בסיבת סגירה פס"ד/החלטה בתוצאת סגירה מחיקה במקום נדחה.
- 2 תיקים דווחו כסגורים בסיבת סגירה נמחק/נדחה לבקשת התובע במקום פס"ד/החלטה.
- תיק אחד דווח כסגור בסיבת סגירה פס"ד/החלטה במקום פשרה.

הערה : רשימת התיקים בהם נמצאו ליקויים בפנקס התובענות הייצוגיות הועברו לידיעת מנהלי המחוזות על מנת שידאגו לתקן את הנדרש. ראה דיווח על התיקונים בנספח ב.

9 תלונות שהוגשו לאגף הביקורת

בשנת 2019 טופלו על ידי אגף הביקורת 11 תלונות הנוגעות לתובענות ייצוגיות ופניות רבות הנוגעות לפרסום מסמכים בפנקס התובענות הייצוגיות בהתאם להחלטות ופסקי דין שניתנו בבתי משפט שונים ברחבי הארץ.

ככל שבדיקת התלונה על ידי אגף הביקורת העלתה כי יש ליקויים בפרסומם של מסמכים בפנקס התובענות הייצוגיות, פנתה הביקורת למזכיר הראשי הרלוונטי והוא התבקש להנחות את העובדים לדאוג להצגת המסמכים בפנקס כמפורט בהוראת עבודה 233/14 "פתיחת

תובענה ייצוגית, גביית אגרה ופרסומה בפנקס התובענות הייצוגיות" ולפעול לתיקון הליקויים שנמצאו בתיק. **10 תלונות, המהוות 91% מהתלונות שנבדקו, נמצאו מוצדקות.**

להלן תמצית עיקרי הטענות והממצאים שהתגלו בתלונות שהוגשו לאגף הביקורת:

תוצאות הברור	עיקרי הטענות והמצאים	מס' תיק	
מוצדקת	עו"ד התלונן כי לא הצליח לאתר בפנקס החלטה על סגירת התיק. מבירור שערכנו עלה כי: <ul style="list-style-type: none"> מדובר בהחלטה על עיכוב הליכים וקביעת התיק לתזכורת פנימית. ההחלטה ניתנה בפתקית ולפיכך היא חסויה ולכן לא פורסמה בפנקס. המזכירות סגרה את התיק בעוד שלא היה צורך בסגירתו. 	666/19	1
מוצדקת	מדובר בתיק חסוי שאינו מפורסם בפנקס כיוון שאחד מבעלי הדין מוגדר כ"קטין". ב"כ התובע בפנייתו צירף מסמכים למנהל בתי המשפט לצורך פרסומם בפנקס התובענות והכל בהתאם להחלטה שניתנה בתיק. קיים קושי ביישום הוראת החוק הקובעת כי כל תובענה ייצוגית המוגשת תתפרסם באופן אוטומטי בפנקס. הנהלת בתי המשפט פועלת לקידום שו"ש מחשובי בעניין, עד אז תובענות חסויות לא מתפרסמות.	661/19	2
מוצדקת	תלונה הנוגעת לפרסום מסמכים בפנקס. מבירור התלונה עלה כי: <ul style="list-style-type: none"> כתב התביעה לא הוצג בפנקס התובענות הייצוגיות. הבקשה לאישור תובענה ייצוגית הוצגה בפנקס תחת הכותרת "הודעה בדבר אישור תובענה ייצוגית". הבקשה לאישור הסדר פשרה לא הוצגה כלל בפנקס. 	648/19	3
מוצדקת	תלונה הנוגעת לפרסום מסמכים בפנקס. מבירור התלונה עלה כי: <ul style="list-style-type: none"> הבקשה לאישור תובענה ייצוגית לא פורסמה בפנקס. הבקשה לאישור הסדר פשרה לא פורסמה בפנקס. 	623/19	4
מוצדקת	תלונה הנוגעת לפרסום מסמכים בפנקס. מבירור התלונה עלה כי כתב התביעה לא פורסם בפנקס התובענות.	593/19	5
מוצדקת	תלונה הנוגעת לפרסום מסמכים בפנקס. מבירור התלונה עלה כי בקשה מתוקנת לאישור תובענה ייצוגית לא פורסמה בפנקס התובענות.	570/19	6
מוצדקת	תלונה הנוגעת לפרסום מסמכים בפנקס. מבירור התלונה עלה כי החלטה מיום 22/7/19 לא פורסמה בפנקס. נציין כי אומנם מדובר בהחלטה בפתקית אך בגוף ההחלטה ניתנה הוראה מפורשת לפרסומה בפנקס.	566/19	7
מוצדקת	תלונה הנוגעת לפרסום מסמכים בפנקס. מבירור התלונה עלה כי החלטה בבקשת הסתלקות לא פורסמה בפנקס.	335/19	8
מוצדקת	תלונה הנוגעת לפרסום מסמכים בפנקס. מבירור התלונה עלה כי בקשה לאישור הסדר פשרה הוצגה בפנקס כ"הודעה בדבר אישור תובענה ייצוגית".	112/19	9
מוצדקת	עו"ד שאינו צד לתיק הלין על כך שבתקשורת פורסם כי הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית והוא לא הצליח לאתר אותה בפנקס. מבירור שנערך עלה כי מדובר בתיק חסוי כיוון שאחד הצדדים בו הוא קטין. לעניין זה ראה מעלה הסברנו בסעיף 2 בטבלה זו.	153/19	10
לא מוצדקת	תלונה על סירוב המזכירות לקבל תובענה ייצוגית בזמן הפגרה הגרעינית.	494/19	11

10 מסקנות ליקויים והמלצות

תפקידו של פנקס התובענות הייצוגיות, לרכז ולהציג את המידע על התובענות הייצוגיות באופן שלם, לטובת הציבור.

נוכח העובדה כי ב-80% מהתיקים שנדגמו נמצאו ליקויים בהצגת מסמכים בפנקס התובענות, ולאור חסרונם של מסמכים רבים בפנקס, נראה כי עובדי המזכירות אינם ערים לחשיבות של הצגת המידע באופן שלם בפנקס התובענות הייצוגיות ולא מיישמים את הוראת העבודה כנדרש.

ממצאי המדגם מצביעים על כך שפנקס התובענות הייצוגיות במתכונתו הנוכחית אינו מממש את המטרה לשמה נועד, כיוון שהוא מנוהל באופן לא תקין ולא שלם, ולמעשה הוא אינו עומד בדרישות החוק.

להלן הבאנו את תמצית הליקויים שנמצאו בפירוט לפי תחומים:

10.1 הוראות העבודה

1. בסעיף 4 להוראת העבודה חסרים פרטים המתייחסים לטופס 3 אשר מוגש המהלך ההליך, וכיצד עליהם לפעול בהעדרו.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

אין התייחסות לטופס מאחר והתקנות לא מסמיכות את המזכירות לדחות את קבלתו אם לא מולא כנדרש. התקנות עברו תיקון והן נמצאות על שולחן השר לחתימה. בתיקון תינתן למזכירות סמכות לא לקבל את התובענה הייצוגית ככל שטופס 3 לא מולא כנדרש. יוער כי בעת קבלת התובענה במזכירות, אנו מפנים תשומת לב המגיש כי טופס אינו מלא כנדרש ועדיין, כפי שציינתי, אין לנו סמכות לא לקבל.

2. הוראות העבודה אינן ברורות דיין. הדבר מביא לכך שהמזכירויות לא מזהות בתיקים מסמכים הנדרשים בפרסום בפנקס. וכתוצאה מכך הפנקס מנוהל באופן לא תקין.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

ההערה מאוד כללית ולא ספציפית. ככלל, כל הוראות העבודה עוברות תיקוף של מספר גורמים ביניהם נציגי צוות מומחים של המזכירות ופורום ה-14. מעבר לכך, הוראת העבודה בעניין זה עברה גם תיקוף של המחלקה המשפטית שהתקשה שסעיף 4 המפרט את המסמכים שיש לפרסם בפנקס, יועתק כפי שהוא מהחוק.

תגובת הלשכה המשפטית:

אנו סבורים כי הפירוט שהופיע בסעיף 4 אינו הסיבה לכך שהפנקס אינו מלא. מקריאה לעומק של ממצאי הדוח נראה כי המזכירות לא מבינה מה ההבדל בין בקשה לאישור לבין הודעה על קבלת התובענה ולא מבינה מה המשמעות של כל אחד מהמסמכים שנדרש לפרסם. גם אנו בהערותינו לנוהל כתבנו כי ההוראה הכללית בסעיף 4 אינה ברורה.

3. בהוראת העבודה אין הנחיה כיצד יש לפעול עם מתן החלטה המאשרת את ניהול התיק כתובענה ייצוגית, ובאילו נסיבות אמורה המזכירות לעדכן את הגדרת הקבוצה והשאלה המשפטית.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

הוראת העבודה לא מפרטת מה ליישם בהחלטה ולא מפרשת החלטה. כל שופט נותן החלטה בנוסח שונה ואף ישנם מקרים שאותו שופט נותן אותה החלטה בנוסח שונה בזמנים שונים. כל החלטה מיושמת בהתאם לאמור בה.

4. בהוראת העבודה חסרים פרטים הנוגעים לטיפול בתיקים חסויים.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

המערכת לא מאפשרת פרסום של תיקים חסויים בפנקס. הנושא נמצא באפיון שו"ש מיחשובי שייתן מענה לנושא.

תגובת הלשכה המשפטית:

כפי שצינו לא פעם, לעמדתנו, עד לאפיון השו"ש יש למצוא את הדרך לפרסום ללא הפרטים החסויים.

המלצות:

1. כהערכות לתיקון התקנות, מוצע לשקול הוספת סעיף בהוראת העבודה הנוגע לצירוף טופס 3, לכל המסמכים הדרושים פרסום בפנקס ולהנחות את המזכירות לעדכון את הפנקס בהתאם לטופס שיוגש.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

כפי שצוין לעיל, עם חתימת התקנות אשר יסמיכו את המזכירות לדחות מהמרשם ככל שטופס 3 לא מולא כנדרש, הוראת העבודה תתוקן בהתאם.

2. מוצע להבהיר את סעיף 4 בהוראת עבודה 233/14 העוסק בקליטת מסמכים לצורך פרסומם בפנקס.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

כפי שצוין לעיל, אנו מסכימים כי יש לנסח בשפה פשוטה יותר את סעיף 4 וזאת בכפוף לאישור המחלקה המשפטית.

תגובת הלשכה המשפטית:

כאמור מעלה, אינינו מוצאים בעייתיות עם האופן בו מנוסחים המסמכים שיש לפרט. אם לעמדת חטיבת המזכירות ישנו צורך בהבהרה – ניתן היה להוסיף בסוגריים את ההבהרה.

3. מוצע להוסיף בהוראת עבודה 233/14 התייחסות לאופן יישום החלטות המאשרות את ניהול התובענה כתובענה ייצוגית, ובכלל זה את הצורך בהגדרה מחודשת של הקבוצה והשאלה המשפטית בהתאם לאמור בהחלטה.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

כאמור ההחלטה מיושמת כלשונה ואין אפשרות להביא לידי ביטוי בהוראת העבודה.

4. מוצע להוסיף בהוראת העבודה התייחסות לאופן הטיפול בתיקים חסויים.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירות:

בשלב זה אין אפשרות לתת מענה עד לתיקון המיחשובי.

10.2 עבודת המזכירות

1. בתיקים שהוגשו מרחוק המזכירות לא פעלה בהתאם להוראת עבודה 156/11 "טיפול בדוח תיקים המוגשים מרחוק".
2. המזכירות לא מקפידה על הזנת כל הפרטים בהתאם לטופס 3.
3. תחת קישורים בפנקס מצויים קבצים שאינם תואמים את שם הקישור.
4. המזכירות לא מקפידה לבצע בחינה של המסמכים המוגשים בתיק נט המשפט ולפיכך לא פועלת לקליטתם באופן שיפורסמו בפנקס.
5. החלטות ופסקי דין של בית משפט העליון הנשלחות למזכירות בית המשפט המחוזי לא נקלטות לתיקים. כמו כן, מזכירות בית המשפט המחוזי אינן נוהגות ליצור משימות עיון לשופטים.
6. במקרים רבים המזכירות מדווחת באופן לא נכון על סיבת סגירת התיק ותוצאות ההליך.
7. דיווח שגוי של המזכירות יגרום לדיווח שגוי לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

המלצות:

1. מוצע להבהיר לעובדים את חשיבות ההקפדה על דיוק בהזנת הנתונים בהתאם לטופס 3- "הודעה למנהל". על מנת להשיג שיפור מתמשך שיהפוך לחלק מובנה בתהליך העבודה הנוגע לתובענות ייצוגיות, מומלץ לפעול לקידום מערך הדרכה בנושא, שיביא לצמצום פערי הידע של העובדים בנושא ולהבנה ויישום נכון של הוראת העבודה על כל סעיפיה.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירות:

כפי שצוין, עם תיקון התקנות טופס 3 יבוא לידי ביטוי באופן משמעותי.

2. מוצע לרענן בקרב העובדים את הוראת עבודה 156/11 "טיפול בדוח תיקים המוגשים מרחוק".

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירות:

מסכימה כי על המזכירות לבדוק תיקים שנפתחו מרחוק ולפעול לתיקון הדרוש תיקון. להבנתנו תיקים אלה נבדקים על ידי ביקורת טיב. עם זאת, יש לתת את הדעת לבקרה יחידתית של המנהלים. בחודש הקרוב יעלו לאוויר מסכי הבקרה לטיפול בהגשות מרחוק באופן שכל מה שיוגש מרחוק יעבור תחת בדיקת המזכירות טרם כניסת המסמך לתיק או פתיחת התיק.

תגובת הלשכה המשפטית:

עם העלייה לאוויר של מסכי הבקרה, נדרש לבחון מה בדיוק יותר למזכירות לתקן/לשנות טרם כניסת המסמך לתיק.

3. יש להבהיר כי על אף שהמזכירות לא מוסמכת שלא לקבל לרישום תובענה ייצוגית שלא צורף אליה טופס הודעה למנהל ו/או לא הוגשה באופן תקין, אין בהגשה של תביעות מרחוק כדי להסיר מאחריות המזכירות לבדוק את אופן פתיחתן ולתקן את הדרוש תיקון כדי שהמידע יוצג בפנקס התובענות הייצוגיות באופן מלא ותקין.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

להבנתנו לא ניתן להסמיך את המזכירות, דבר שאינו מעוגן בתקנות או בחוק.

תגובת הלשכה המשפטית:

ניתן להסב את המגיש על הגשה חסרה/ לקויה.

4. מוצע להנחות את העובדים להקפיד על דיווח נכון של סגירת התיקים ותוצאות ההליך בהתאם לאמור בהחלטות ובפסקי הדין שניתנו בתיקים.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

מופנה להערה בסעיף 2 לעיל למעט עניין מסכי הבקרה.

10.3 הנגשת פנקס התובענות לציבור

1. במנגנון החיפוש הקיים בפנקס חסרות אפשרויות חיפוש.
2. הנתונים המוצגים בפנקס מוצגים בצורה לא ברורה המקשה על השימוש בפנקס.
3. בפנקס קיימות תקלות רבות הנובעות מבעיות מחשוביות. האחרונות גורמות לכך שהפנקס אינו מעודכן.
4. רשימת המסמכים שצריכים להתפרסם בפנקס לא מעודכנת בטבלאות מערכת נט המשפט.
5. חלק מהמידע הנחוץ לציבור אינו מוצג בפנקס.
6. תיקים חסויים אינם מוצגים כלל בפנקס, על אף החובה בחוק לפרסמם (תוך השמטת פרטים חסויים).

המלצות:

1. יש לפעול לקידום השינויים שהוצעו, ולבחון אלו שינויים נוספים יש לערוך במנגנוני החיפוש.
2. מוצע לשפר את אופן הצגת הנתונים בפנקס ולערוך בו שינויים.
3. על אגף המחשוב למצוא פתרונות לתקלות שהובאו בפניהם, וטרם באו על פתרונם.
4. מוצע כי חטיבת המזכירויות תקיים בחינה של הגדרת טבלאות מערכת נט המשפט ותוודא כי בטבלאות מוגדרים כל המסמכים הדרושים פרסום בפנקס.
5. מוצע לפעול למציאת פתרון שיביא לפרסומם של תיקים חסויים תוך השמטת הפרטים החסויים.

6. מומלץ לשקול לקדם שו"ש לפיו בעת טיפול בתיקי תובענות ייצוגיות תופיע חלונית המתריעה על הצורך בפרסום מסמכים בפנקס.

7. מוצע לערוך שינוי בפנקס באופן שהוא יכיל את כל המידע הנחוץ לציבור.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירות:

כל ההמלצות המצוינות בסעיף זה נמצאות כדרישה לשינוי מחשובי שנמצא בעבודה.

10.4 קשיי המזכירות ביישום ההחלטות

1. החלטות רבות ניתנות בפתקית באופן המונע את פרסומן באופן אוטומטי בפנקס.
2. בתיקים רבים ניתנות החלטות ארוכות הפרוסות על מספר רב של עמודים. בעת יישום ההחלטות על המזכירות לבצע פעולות בהתאם לאמור בהן. פעולות אלה משפיעות על אופן פרסום המסמכים בפנקס ועל אופן הדיווח על סגירת התיק. בהחלטות רבות נמצא כי ההוראות האופרטיביות למזכירות מצויות באמצע ההחלטה, דבר המצריך מהמזכירות לקרוא עמודים רבים של החלטות.
3. נציין גם כי השופטים ממשיכים לציין בהחלטות כי יש להעביר עותק למנהל בתי המשפט למרות שאין צורך בכך.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירות:

מסכימה עם כל הקשיים שהועלו בסעיף זה ואשר אינם קשורים לעבודת המזכירות אלא לעבודת השופטים ואין למזכירות איך לשנות את המצב.

מוצע להביא נושא זה לידיעת הנשיאים על מנת שהשופטים יבינו את ההשלכות של האמור לעיל על עדכון פנקס התובענות הייצוגיות.

10.5 ניהול הפנקס

הפנקס במתכונתו הנוכחי מוזן ע"י גורמים במערכת ומחוצה לה: עובדים רבים במזכירות בתי המשפט, וציבור עורכי הדין. מנגד אין כל גורם המבקר או מפקח על הזנת הנתונים לפנקס.

כידוע, כאשר גורמים רבים מטפלים בנושא ואין גורם אחראי, הנושא אינו מטופל עד תום.

המלצה:

לאור העולה מממצאי הביקורת, ובמטרה להבטיח ניהול נכון של הפנקס כנדרש בחוק מוצע לשקול למנות גורם מקצועי שיהיה אחראי על פיקוח על פנקס התובענות הייצוגיות. מתוקף תפקידו יהיה אחראי על ניהול המידע בפנקס, יסייע במידת הצורך בטיפול בתקלות שוטפות של משתמשים בפנקס. ייתן מענה לפניות הקשורות לפנקס התובענות הייצוגיות וידאג לתיקון הטעויות הקיימות בפנקס נכון להיום. כן יהיה אחראי על פעילויות ההדרכה הקשורות בניהול הפנקס.

תגובת מנהלת תחום אזרחי בחטיבת תפעול ומזכירויות:

מסכימה עם ההמלצה למנות גורם מקצועי ארצי שיקבל כמשימה כל מסמך / החלטה לפרסום בפנקס ויבדוק שלמות הפנקס. מזכירה כי טרם ניהול הפנקס באופן אוטומטי מנט המשפט, היה גורם בהנהלה שקיבל מהצדדים את כל המסמכים הנדרשים לפרסום.

תגובת הלשכה המשפטית:

על שולחנה של ועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת הונחה טיוטת תקנות תובענות נגזרות, אשר במסגרתה הוצע כי מנהל בתי המשפט ינהל פנקס תביעות נגזרות, בדומה לפנקס תובענות ייצוגיות.

הפנקס יהיה פתוח לעיון הציבור, ובו יירשמו הודעות שנמסרו למנהל בתי המשפט לפי התקנות וכן כל פרט אחר שהשר יורה לרושמו. זאת, כדי לרכז את המידע הנוגע לתביעות נגזרות במקום אחד, אשר יהיה נגיש לציבור הרחב וכן כדי למנוע דיון במספר בקשות לניהול תביעות נגזרות במקביל.

מבדיקה שערכנו עולה כי המדובר בניהול פנקס שמאוד דומה לפנקס התובענות הייצוגיות, מבחינת המידע שעלינו לכלול בפנקס.

נראה כי כל בעיה שמתעוררת עתה בפנקס תובענות ייצוגיות, תעלה גם בעתיד בפנקס התובענות הנגזרות. לפיכך, מן הראוי לטפל בהקדם בליקויים שהוצפו.

ראוי לציין לחיוב כי בעקבות טיוטת הדוח שנשלחה לגורמי ההנהלה בחטיבת המזכירויות, ללשכה המשפטית ולאגף המיחשוב החל תהליך של מציאת הפתרונות לליקויים שעלו מהדוח הן המיחשוביים והן המקצועיים וטיוטת נוהל מתוקן נמצאת בתהליך תיקוף.

11 רשימת נספחים

נספח א' - הוראת עבודה 233/14 "פתיחת תובענה ייצוגית, גביית אגרה ופרסומה בפנקס התובענות הייצוגיות".

נספח ב' - רשימת התיקים שנדגמו.

נספח ג' - רשימת התיקים שניתנה בהם החלטה של בית משפט העליון.